

KECSKEMÉTI

1987.
NOVEMBER
ÁRA: 12 FT

SZEMLE

Ambrus Asma játssza Nyilas Misi szerepét a Légy jó mindhaláligban. (Fotó: Somos László)

A kisvállalkozás — nem kis vállalkozás ● Szülőház vagy emlékház? ● Beépítik a Zrínyi iskola melletti foghíjat ● 530 családi ház a baromfitelep helyén ● Szauna és kerékpár ● Macskások egyesülete ● Családsegítő szolgálat ● Faragó Géza plakátjai ● Szelíd motorosok ● Színházi bemutatók: Szarkofág, Légy jó mindhalálig

● Panaszfal ● Kecskeméti kínálat: intimítások ● A mozik, a színház, a művelődési intézmények részletes műsora ● Sport: interjú Szentmihályi Antallal ● Városmúlt: ma-lomtörténet ● Kőtörő Emese pszichológus a játékról ● A városszépítők oldalai ● Anyakönyv ● Keresztrejt-vény.

A kisvállalkozás

NEM KIS VÁLLALKOZÁS

— Nem bizony — mondja Kolozi R. Gyula a városi tanács ipari osztályának vezetője. — Kecskeméten mintegy 7500–8000 polgár tevékenykedik kisvállalkozásban, közülük háromezernek ez a fő kenyérkereső foglalkozása. A vállalkozók száma mintegy fele a város iparában foglalkoztatottak számának. Évi másfél milliárdnyi értéket hoznak létre, illetve ennyi értékű szolgáltatást végeznek el.

— Ha most egy csapásra megszűnnének a kisvállalkozások, mi lenne ennek a következménye?

— Túlzás nélkül mondhatom, megbénulna Kecskemét élete. A lakossági szolgáltatási igények mintegy felét a kisiparosok elégítik ki, és persze hasonló munkával foglalkozik még legalább ugyanennyi fusizó. Ma már mindenki előtt nyilvánvaló, hogy egyes szolgáltatások és az építőipar egyszerűen nem lehetnek meg kisvállalkozások nélkül.

— Van tehát jövőjük?

— Mindenképpen. Ismereteink szerint nem várható adminisztratív korlátozás: szabad a vállalkozás. Az, hogy melyik kisvállalkozás lesz életképes a jövőben is, kizárólag a gazdasági körülményektől függ. Talán a vállalati gazdasági munkaközösség a kivétel. Ez a vállalkozási forma szerintem el kell, hogy sorvadjon, ha a vállalatokra vonatkozó

szabályozásokat ésszerűsítik.

— Mennyire ellátott Kecskemét kisiparosokkal?

— Statisztikai adatok szerint az átlagosnál sokkal jobban. Ebből a szempontból közvetlenül a főváros után következik. Cipészből is van harminc, és sok a fodrász, taxiból pedig ma már több mint száz van a városban. A teherfuvarozásban pedig egyenesen verseny alakult ki, ha valaki szállíttatni akar valamit, nyugodtan választhatja a Domus előtt várakozó vállalkozók közül azt, aki a legkedvezőbb ajánlatot teszi.

— Hiányzik-e valaki?

— Nincs egyáltalán tetőfedő, kevés a bádogos, az olyan vízvezeték-szerelő, aki hajlandó kisebb hibákat javítani.

— Milyen a területi megoszlás a városon belül?

— Ennek a szolgáltatásokban nincs akkora jelentősége, mint például az élelmiszerboltoknak. A jó szolgáltatót könnyebben felkeresi az ember, ha messzebb is van. Például egy jó fodrász kedvéért akár a város túlsó végére is eljárnak a hölgyek, még akkor is, ha a lakásuk szomszédságában ott van a konkurencia.

— Ha valaki önhöz fordulna, hogy mihez kezdjen, mit tanácsolna?

— Nehéz tippet adni, de nem lehetetlen. Például jelenleg feltehetően jó vevőkörre

Jól kereshetne az a vállalkozó, aki szolid árakon komplett kivitelésre ajánlkozna.

számíthatna a Rendőrfaluban egy fodrász, egy cipész, a Műkertvárosban egy elektromos háztartási cikkeket javító vállalkozó, s minden forgalmas főút közelében megkereshetné a kenyerét, aki autójavító műhelyt hozna létre. A Rendőrfaluban több iparos együtt gyümölcsöző vállalkozást alakíthatna ki valahol a Halasi út mentén. De ugyanez a helyzet a Hunyadvárosban is.

— Hogyan befolyásolják az új adószabályok a vállalkozási kedvet?

— Pontosan ez még nem látható. Természetesen végeztem számításokat, s ezek alapján úgy látom, a főhivatású vállalkozóknál, s a nyugdíjasoknál nem jelent különösebb gondot. Akik a vállalkozást főállású munkaviszonyuk mellett folytatják, a jövedelmek összevonása miatt rosszabbul járnak. Hogy ez mennyire befolyásolja majd a vállalkozó kedvet? Jövőre elválik.

Szombathy Zoltán

Szülőház vagy emlékház?

Ahogy közeledik Katona József születésének kétszázadik évfordulója, egyre sürgetőbben vetődik fel a kérdés, mi lesz a sorsa a drámaíró szülőházának. Amikor legutóbb ez felelős megyei és városi vezetők körében felmerült, dr. Adorján Mihály tanácselnök úgy fogalmazott: ez a város becsületbeli ügye. Nem lehet vita sem arról, hogy Kecskemét rendbehozza-e nagy szülőiteinek szülőházát. Azt hiszem, ezzel az állásponttal minden helybeli polgár csak egyetérthet.

Azaz: hogy is van ez? Szülőház vagy nem szülőház? Ez a vita ismételt fellángolt, mint oly sokszor már. Az nem lehet vitás, hogy a drámaíró szülőháza ezen a helyen állott. A jelenleg itt látható épületnek azonban sem a beosztása, sem a külső megjelenése, sőt egyetlen téglája, cserepe sem eredeti már. Így azután végül is a Katona József utca 2. szám

alatti épületet sokkal helyesebb Katona-emlékháznak nevezni.

Talán szörszálhasogatásnak tűnik ez a fejtegetés, de nem az. Ennek a kérdésnek napjainkban azért van jelentősége, mert a jövőendő Kiskörút nyomvonalának útjában áll az épület egy része. Hegyes Ferenc, a városi tanács műszaki osztályának vezetője úgy fogalmazott, hogy most a következő generáció érdekében kell dönteni, hiszen a Kiskörút e szakasza várhatóan még jó néhány évig nem épülhet meg anyagiak hiányában. A legegyszerűbb lenne felújítani az emlékházat, s a körút gondját utódainkra hagyni. Ezt a megoldást természetesen nem fogadhatja el egyetlen felelős polgár sem, így most kell dönteni tulajdon-

képpen a jövőendő Kiskörút sorsáról is: essék-e áldozatul az emlékház egyik szárnya, s épüljön-e meg néhány méterrel arrébb, vagy kanyarodjék egyet a majdani Kiskörút, belevágva a túloldali városnegyedbe, ami több költséggel, s az eredeti utcaszerkezet módosításával jár.

Könnyíti az állásfoglalást az a tény, hogy amennyiben változatlan helyen marad az emlékház jövőendő Kiskörúttal párhuzamos szárnya, a felújítás akkor is csak úgy képzelhető el az épület rossz állaga miatt, hogy a földig le kell bontani, majd újraépíteni. E két változat közül kell a megfelelőbbet kiválasztani. A város vezetői elhatározása szerint, erre a közvélemény álláspontjának ismeretében kerül majd sor.

Sz. Z.

Foghíjbeépítés az iskola mellett

Hogy szalad az idő! Mintha tegnap történt volna, hogy a Meszöv-székház oldalánál bontani kezdtek, s egy hatalmas üres placc tülös oldalán nemskára közvetlenül ráláthattunk a Zrínyi iskola tűzfalára. Ma már pedig arról van szó, hogy a színészgarzon és az iskola közötti foghíjra mikor vonulnak fel az építők.

A tervek szerint még az idén. Megkezdik és be is fejezik az alapozást, egy háromemeletes épületét, melyet a Bácsber beru-

házában és bonyolításában valósítanak meg.

Egy korábbi tervpályázat díjnyertes terve valósul meg. Báhnér József elképzelései alapján. Szép lesz a ház, a környezethez méltó. A földszintre egy ABC-bolt kerül és négy kisebb — butikszőrű — üzletcske, az emeletre huszonkilenc lakás. Ezekre az előzetes felmérések szerint van igény. Persze az érdeklődést jelentősen befolyásolja majd az ár, mely a hely és a — magastető, hagyományos szerkezeti — meg-

oldás ismeretében enyhén szólva is az átlagosat meghaladó lesz. A Bácsbernek ez az első kísérlete arra, hogy komplett beruházást teljes egészében maga valósítson meg. Bár mi is örülünk annak, hogy a Trombita és a Bajcsy-Zsilinszky utca sarka ezzel véglegesen beépül, ugyanakkor mindenképpen meg kell jegyezni azt is, hogy, az új épület megvalósításával a mintegy kilencszáz kisdíák második otthona, a Zrínyi általános iskola területe örökre „bekorlátozódik”. (Sz.)

A BAROMFITELEP HELYÉN

Ötszázharminc családi ház

A Vízmű utca déli oldalán, a vízmű vállalat által épített többszintes lakások, a Felsőszéktő beépített családi házas övezete és a jövőendő Északi körút által határolt területen — a baromfitelep helyén — a tervek szerint családi házas övezetet alakít ki a tanács.

A most elkészült terv egyedül a baromfitelep lebontását írja elő és 15 olyan lakóépület megmaradását engedélyezi, amely az új körülmények közé beilleszthető. A Vízmű utcai csomóponthoz közelebb eső részén városiasabb, a telekhatárra telepített, zárt sorú többszintes lakóépületek építhetők majd akár tetőtérrel is. A jövőendő Északi körút nyomvonala felé haladva egyre lazább, villaszerű beépítési módot lehet választani a némileg nagyobb telkeken.

A tervrajzra tekintve feltűnő, hogy vonalzóval húzott vonal gyakorlatilag nincs is. A tereprendezést úgy képzelik el, hogy a lehetőségekhez képest megmaradjon az eredeti domborzat.

Ötszázharminc otthon fér el az óriási területen. Ekkora méretű lakótelepen kellenek közösségi célú területek: a tervezők óvodának, boltnak, közösségi háznak is jelöltek ki területet. A környezeti ártalmak kiszűrésére a nagyforgalmú Vízmű utcai csomópont után és az Északi körúton dupla fasort képzeltek el a tervezők. A por és a zaj csökkentésére szabadon

hagytak helyet parknak, fásornak. A viszonylag nagy telkek teljes közművesítettége miatt elég magas árakra kell itt számítani. A beépítés üteme is nyilvánvalóan attól függ majd, hányan jelentkeznek olyanok, akik bírják pénzzel. A terület igazából a kilencvenes években nyeri el véglegesen a tervezőasztalon megálmodott formáját.

HYVINKÄÄ-BEN JÁRTUNK

Szauna és kerékpár

Lát szólag két olyan dolgot írtam fel hyvinkää-i beszámolóim következő része címeként, melyeknek vajmi kevés köztük van egymáshoz. Lát szólag. A valóságban mindkettő a finn — s egyben a testvérvárosi — életvitel jelképe is lehetne.

Bevallom, mielőtt Finnországban jártam, soha nem voltam szaunában. Ezért el is határoztam, hogy kipróbálom, hiába óvott ettől sok ismerősöm: — Meg vagy te örülve! Forró vízből a hi-

degbe, meg vissza! Kész betegség!

Nos, én nem hallgattam a tanácsadókra, kipróbáltam a finn szaunát. Nem is egyet, hanem mindegyiket, amelyekre lehetőségem nyílt. Voltam nagyvárosi, teljesen automatikus vezérlésű, elektromos szaunában, kertvárosi, nyírfahasábokkal táplált izzasztókemencében, s a finnek által eskü alatt legjobbnak tartott eredeti tóparti szaunában is.

Legelőször is egy tévhitet kell eloszlatnom: szó sincs arról, hogy férfiak — nők ruhátlanul együtt szaunáznak. Ez csak szűk családi körben szokásos, egyébként férfiak és nők szemérmesen félrehúzódva várják meg, amíg a másik nem végez a rituáléval. Mert a szaunázásra talán ez a legjobb kifejezés, nem egyszerű tisztálkodás vagy izzasztás, több annál. A szaunázásnak kialakult menetrendje, sorrendje, szertartása van.

Kezdődik a begyújtással, amely a házigazda kizárólagos tiszte, még akkor is, ha csak egy kapcsoló elfordítását jelenti. Amikor a kamra eléri a kellő hőmérsékletet, (90 — 95 °C) helyet lehet foglalni a fából készült kakasülőkön, s kezdődik az izzasztás. Időnként, egy e célra odakészített kanállal, vizet kell loccsantani a forró kövekre, melyből a forróság az elviselhetetlenséghez kezd közelíteni. Aki nem bírja tovább, ki-megy. Hideg vízben lehűti magát, de nem ám hűbele-

balázs módjára, hanem szép nyugodtan, fokoza-tosan. Jömagam is többször úszkáltam egy-egy fordulót a tó mintegy 15 °C-os vizében — óvatosan, lépésről lépésre belegázolva. Mondhatom, az ember nem is érzi hidegnek. Ezt ízlés szerint kétszer-háromszor megismételve ki lehet jönni a szaunakamrából, de ezzel a ritusnak korántsincs vége. A szauna előtti helyiségben békésen üldögélve, beszélgetve illik még eltölteni vagy negyedórát, hideg italt kortyolgatva lehet pótolni eközben a folyadékvesztésüket. Ez a békés hangulat a szauna szerves része, s valóban utánozhatatlan.

A kerékpározás hasonlóképp szertartásszerű. Nem képzelhető el egyetlen közintézmény sem Hyvinkää-ben kerékpártároló nélkül, mely roppant praktikus minden esetben, s nem ri ki a környezetből úgy, mint ahogy az

még néhány évvel ezelőtt nálunk volt a hullámpalával fedett acélvázból és drótfonatból megálmódott monstrumok esetében. Szükség is van ezekre a tárolókra, hisz jószerével mindenki kerékpárral közlekedik, a négyéves gyerektől a nyolcvanéves nagymamáig, és ebben nincs semmi túlzás!

Idős matrónák a világ legtermészetesebb mozdulatával pattannak nyeregbe, legfeljebb svájci-sapkával szorítják le ősz fürtjeiket. Kerékpározik az egész város. Teheti, mert az utakat úgy alakították ki, hogy mindenütt marad hely a bicikliseknek is, békében a gyalogosokkal. Sok helyütt nem is alakítanak ki külön kerékpárutat, keresztül-kasul pedáloznak a téren, általunk fel nem ismerhető, de mégis teljesen biztonságos szabályok szerint. Nem úgy mint Keskemét főterén. Tanulhatnánk tőlük!

Sz. Z.

A FAMILIA SZENNYESE — CSAK ÖNKÉNTESEN — HA A SZÉP SZÓ NEM ELÉG

Családsegítő központok

Iszik az anyósom, megcsal a férjem, nem bírok a gyerekekkel, lassan már idegcsillapítókra élek ... Mit csináljak?

Ennyi baj, szerencsére, ritka egy családban. Ám kevesebb is — többel is — szeptember eleje óta egy nálunk eleddig ismeretlen intézményhez fordulhatnak a kecskeméti: a Táncsics utcai és a széchenyivárosi családsegítő központhoz.

Hogy mi az új ebben? Hiszen az érintettek bizonyára tudják: eddig is volt hová menniök a család életét megnehezítő, megkeserítő gondjaikkal. Most azonban először nyílik lehetőség arra, hogy egy helyen teregethessék ki a familia szennyét ...

— Az utóbbi években sajnos megbizonyosodott, hogy a harmonikus családi élet megteremtéséért — egyáltalán: a családok összetartásáért — vajmi keveset tudtak tenni az erre hivatott szervek: a gyámügy, az alkoholgondozó és a többi — mondja *dr. Markolt Rita*, a Bács-Kiskun megyei családsegítő központok szakmai irányítója. — Ez, feltételezéseink szerint, főként abból adódott, hogy csupán egy-egy részterülettel foglalkoztak. A tanácsok szociálpolitikai előadói — például — nem szolgál(hat)tak nevelési tanácsokkal, nem kezd(het)tek el „lelkizni” az alkoholistákkal, és sorolhatnám. Ugyanígy — mondjuk — a nevelési tanácsadó szakemberei számára is kiderült, hogy a hozzájuk vitt gyerek azért szorongó, mert „kifelé” példásan élő szülei otthon marják egymást — vagyis előbb az ő kapcsolatukat kéne rendezni — de nem volt rá lehetőségük. A mi központja-

inkban a családok valamennyi problémáját együttesen kezelik. Hiszen általában a bajok is összefüggnek: az egyik szüli a másikat.

Olyan „ügypintéz” — jobb szót nem találok rá, de kiderül a családsegítők is így nevezik magukat — persze még nem találtak ki, aki az említett nyavalyák mindegyikéhez értene. De a sokféle szakember együtt kétségkívül többre képes, mint külön-külön.

A széchenyivárosi Margaréta-központ stábjába például a következő: *Mészáros Tamásné* vezetőnő évekig dolgozott tanácsos, szociálpolitikai előadóként, tudja, mivel fordulnak oda az emberek. (Azt is: mennyi mindent nem képesek ezek közül a tanácsok szakigazgatási szervei orvosolni!) *Horváth Ágnes* gyógyszerári asszisztensként kereste a kenyerét. Mint mondja, éppen eleget hallgatta a testi-lelki betegek panaszeit ahhoz, hogy arra az elhatározásra jusson: még többet tegyen értük, mint amennyit a patikai pult mögött tudott. *Újszászi Kati* tanárnő azzal van tisztában: a kisiskolások néha „érthetetlen” reakciói nem csak az iskola falain belül igényelnek pedagógiai hozzáértést. *Martus Gyuláné* eredeti foglalkozását tekintve ugyan vendéglátóipari üzemgaz-

dász, de már régen vágyott arra, hogy emberközelibb szakterületen kamatoztathassa empátiás készségét. (Különben sem hátrány, ha egy gazdasági szakember is van a házban...) *Kötő Emesét* — aki mindkét családsegítő pszichológusa egy személyben — lapunkból mindenki ismerheti. *Szilágyi Sándorné* védőnő pedig sok-sok kisgyermekes széchenyivárosi család személyes ismerőse. Tartozik még a csapathoz egy jogász is, aki meghatározott időközönként tart a helyszínen fogadóórát.

De nézzük, hogyan is vehetjük igénybe a családsegítők szolgáltatásait! Tegyük fel: zilált családi életemtől már teljesen „magam alatt vagyok”. Kibuszozok hát a 14-essel a Margarétahoz. Utbaigazító tábla híján átbotozok a szomszédos KISZ-lakásépítkezésen, majd a nyugdíjsház kedves öregjei felvilágosítanak: ott hátul, a földszintes épületrészen találok meg akiket keresek.

A 17-es szobában véletlenül együtt van szinte az egész csoport. Ők úgy mondják: éppen eszmegbeszélést tartanak. Hogy ez mit is jelent, arról a vezetőnő így beszél:

— Az esetek többségében olyan problémákkal jönnek hozzánk az emberek, melyek megoldásához elég egyetlen találkozás. Gyakran csak azt kell tisztázni, hogy hol is intézik el véglegesen ügyes-bajos dolgaikat. Vagy — például — mi a módja a tanácsai szociális segítségért való folyamodásnak;

hol található a városban rehabilitációs munkahely; hogyan vehető igénybe a kedvezményes étkeztetés. Mindezt elmondja nekik az a munkatársunk, aki hétfőtől csütörtökig 8-tól 17 óráig, pénteken pedig 15 óráig itt tartózkodik a 17-es szobában. Ugyanitt speciális ügyfélszolgálatot is tartunk: a pszichológus hétfő délután kettőtől hatig, a védőnő kedden kettőtől négyig, a pedagógus szerdán kettőtől hatig, a jogász csütörtökön négytől hatig várja az ügyfeleket. Ha a szakemberek sem tudják egyetlen beszélgetéssel lezárni az ügyet, mi úgy mondjuk: gondozásba vesszük az illetőt, a család dot.

— Ez hogyan történik?

— Az a munkatársunk, aki találkozott az ügyféllel, a hetenkénti esetmegbeszélésen a többiek elé tárja a problémát. Itt aztán együttesen próbálunk gyógyírt találni a bajra. A továbbiakban az foglalkozik közülünk az esettel, akinek leginkább a szakmájába vág. Ha mi sem boldogulunk vele, egyéb szervek — gyámügy, ideggondozó, rendőrség stb. — segítségét kérjük.

— *Megvárják míg bekopogtatnak az ügyfelek vagy kérés nélkül is beavatkoznak a „zűrös” családok életébe, ha — például a védőnő által — tudomást szereznek ilyenekről?*

— Csak akkor tudunk segíteni, ha szolgálatainkat önkéntesen veszik igénybe. Senkire nem kényszerítjük rá magunkat, nem is tehetjük: nem vagyunk hatóság. De az megeshet, hogy ha a védőnő a kötelező családlátogatás során veszélyeztetve látja a gyerekek fejlődését — vagy máshonnan: szomszédoktól, iskolai nevelőktől szerzünk erről tudomást —, gondozásba vesszük a családot, s ha szükséges, felhívjuk rá az illetékes hatóságok figyelmét is. Ők viszont már kérés nélkül intézkedhetnek.

— *Előfordulhat, hogy sem a szép szó, sem az okos tanácsok nem segítenek: a család egyedüli gondja az, hogy nem telik a keresetből emberhez méltó életre...*

— Jó, hogy ezt szóba hozza! Feltétlenül tisztázni szeretném ugyanis: nem vagyunk új segélyfolyósító intézmény sem! Van ugyan némi anyagi keretünk — minden széchenyivárosra 20 forint jut évente —, ám ez édeskeves ahhoz, hogy valakinek a megélhetési gondja inyhítsunk. Esetenkénti „tűzoltáshoz” elegendő csupán. Pénzt egyáltalán nem is adunk az ügyfelek kezébe. Ha valahol csak ezzel lehet segíteni, hát egyenesen átutaljuk oda, ahol arra a legnagyobb szükség van. A gyerek napközijébe például, vagy egy iskolai kirándulás számlájára, ha azon sze-

gény csak azért nem vehetne részt, mert apuka már hónap elején elitta a teljes fizetését... Annak is utánanéznünk persze, nem vett-e fel az illető család mostanában segélyt máshonnan is. Mert sajnos az a tapasztalatunk, hogy néhányan — nem is a legrászorultabbak — képesek végigkalapozni minden helyet, ahonnan anyagi segély várható, ahelyett, hogy elmennének dolgozni.

A két családsegítő központ hasonló munkaprogrammal indult ugyan, de a közreműködők felkészültek a lakosság összetételéből adódó különbségekre is. Mindenkit szívesen fogadnak mindkét helyen, ám valószínűnek tartják, hogy a Táncsics utca 1-ben főleg az idősebbek kopogtatnak, míg a Nyíri út 77. szám alatt a fiatalabb korosztályokból fordulnak meg többen.

Egyéb propaganda híján — ilyen szolgáltatást nálunk nem divat újságban hirdetni —, a Margarétában székelő központ dolgozói maguk járták végig a városrész lépcsőházait, s helyezték el a falijűságokon a létükről szóló híradást.

„Kedves széchenyivárosiak! Életünk folyamán gyakran adódnak olyan helyzetek, amiket egyedül képtelenek vagyunk megoldani.

Ebben kívánunk Önöknek segíteni!”

Szabó Klára

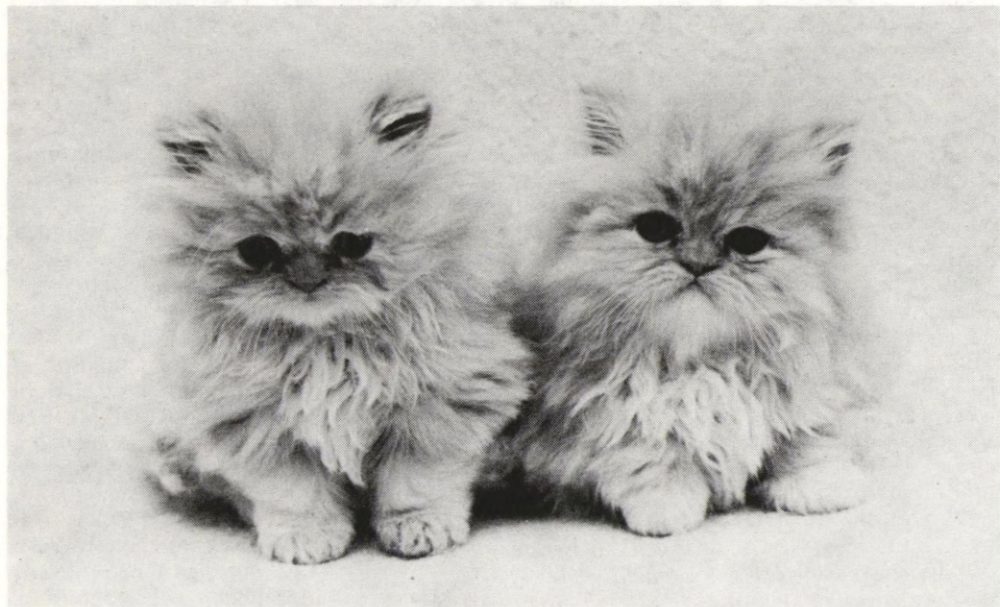
FELVÉTELI STATISZTIKA

A városi televízió műsorában hangzott el az ígért, hogy a Kecskeméti Szemle közzéteszi a középiskolák felvételi eredményeit. Imel!

A Bányai Júlia Gimnáziumban 128-an érettségiztek, közülük 109-en jelentkeztek felsőoktatási intézménybe. A felvételik száma 72, (66 százalék). A Katona József Gimnázium 163 maturandusából 128-an felvételiztek egyetemre, főiskolára — a felvételik száma 85 (66 százalék). A Kodály E. Z. Gimnáziumban 30-an érettségiztek, 30-an jelentkeztek felsőoktatási intézménybe, akik közül 19-et vettek föl (63 százalék); míg a szakközépiskolában érettségizett 19 diák közül 11-et vettek föl egyetemre, főiskolára (57,8 százalék)

— mind tovább akartak tanulni. A Kada Elek Közgazdasági Szakközépiskolában 128-an szereztek érettségit — a 35 főlvételiző közül 18-nak sikerült a vizsgája (51,4 százalék). A 607. számú Szakmunkásképző Intézet és Szakközépiskola 28 érettségizője közül 7-en akartak továbbtanulni — 4-et vettek föl (57 százalék). Az Egészségügyi Szakközépiskola 32 végzőse közül 7-en főlvételiztek, közülük 5-en sikeresen (71 százalék). A Piarista Gimnáziumban 63-an szereztek érettségi bizonyítványt, 56-an főlvételiztek, közülük 29-et vettek föl (51,8 százalék). A 623. számú Szakmunkásképző Intézet és Szakközépiskola 28 maturandusából 12-en jelentkeztek egyetemre, főiskolára — 10-et vettek föl (83 százalék).

EGYESÜLETLÁTOGATÓBAN

A jövő a macskáké?

Alig több mint kétéves múltra tekinthet vissza a Magyar Macskatenyésztők Országos Egyesületének kecskeméti csoportja. Mégis, e viszonylag rövid idő ellenére gazdag eredménylistát tudhatnak már magukénak. — Milyen körülmények között kezdődött a szervezett macskatenyésztés Kecskeméten? — kérdeztem az egyesület történetének első lapjairól Hideg Antal elnököt.

— A lehetőség, hogy az országos egyesületnek vidéki csoportjai alakuljanak, 1985 elején nyílt meg. Mivel a macskatenyésztőknek saját újságjuk nincs, úgy gondoltuk, egy havonta összeülő klub módot ad arra, hogy a tagság genetikai, tenyésztési ismereteit, állattartási kultúráját növeljük. Megalakulásunk óta minden hónap harmadik keddjén összejövünk az Erdei Ferenc Művelődési Központban, mégpedig kötött programmal.

— Könnyen sikerült összetoborozni a tagságot?

— Az elindulás volt a legnehezebb. Nem ismertük még egymást, és az sem volt világos, mit lehet így együtt csinálni. Epp-

hogy összejött a tizenkét alapító tag, a minimális létszám.

— *S ma hányan vannak?*

— Tagjaink száma jelenleg 59. Harmadikként alakultunk meg, de ma már létszámban és kiállítási eredményekben is elsők vagyunk a vidéki csoportok között.

— *Minek köszönhető a látványos fejlődés?*

— Klubtagjaink egy része korábban tenyésztett más állatokat, így megfelelő tapasztalatokkal rendelkezik. Aránylag sokan ismerünk idegen nyelveket, el tudjuk olvasni a szakirodalmat, mely magyarul nem hozzáférhető. A harmadik ok: a jó közösség. Tavaly márciusban

hoztuk össze első nagyobb rendezvényünket, egy országos kiállítást. Remekül sikerült, és azóta gyarapodik igazán gyors ütemben a tagság.

— *Az idén még nagyobb vállalkozásba fogtak.*

— Lehetőséget kaptunk egy nemzetközi kiállítás rendezésére. Három ilyenre kerül sor az idén Magyarországon. Mi a soproni után és a budapesti előtt, szeptember 19–20-án rendeztük meg hivatalos nevén a IX. MMOE-FIFE nemzetközi macskakiállítást.

— *Milyen eredménnyel?*

— Talán kifejezi néhány adat. Kiállítók érkeztek az NDK-ból, Csehszlovákiából, Dániából, Hollandiából, Ausztriából és Svájcban. A hazaiakkal együtt összesen 490 cica indult a versenyben, száz nevezést helyhiány miatt vissza kellett utasítanunk. Két nap alatt hat-ezren voltak kíváncsiak a különleges látványosságra.

— *Hogyan sikerült ekkora rendezvény feltételeit megteremteni?*

— Részben tagjaink áldozatkészsége, részben a testvéregyesületek nagyvonalú támogatása révén. Minden segítséget megkaptunk az Erdei Ferenc Művelődési Központtól is. A fél ezer kiállítási ketrecet tagjaink helyezték el, s ellátták a rendezői feladatokat. Külön kiemelném *Németh Márta* titkárnk és a kiállításfelelősi feladatot vállaló házaspár, *Kiss Lajos* és *Kissné Utassy Anikó* tevékenységét. Erdemes megemlíteni még két nevet: *Toini Tikkanenét* és *Kate Stiernecreutzét*. A két finn bírónő s egy norvég társuk — *Janka Lund Holsen* — saját költségén jött el első szóra — pontosabban egyetlen levélre —, hogy segítse első rendezvényünk sikerét.

— Az egyesületi tagok eszerint jól vizsgáztak a kiállításon. S hogy állták meg a helyüket a kecskeméti macskák az első nemzetközi erőpróban?

— Szereplésünk minden korábbi felülmúlt. Kilenc osztályban lett helyi cica a győztes, s közülük négy vetélkedett a kiállítás legszebb macskája címért. Végül sikerült is elnyerni a címet. Gál Tibor tagtársunk fehér perzsa kandúrja ezzel nemzetközi hírnevet szerzett.

— Ha már — az emberek után — a macskáknál tartunk: mi a különbség a törzskönyvezett cicák és a közönséges házimacskák között?

— A macskatenyésztés Európában mindössze 150 éves. Ennyi idő alatt nem jelenhettek meg annyira eltérő fajták, mint például a kutyáknál. Egy perzsa és egy házi cica között annyi a különbség, hogy a perzsa nyugodtabb és nem fekszik télen a konvektor elé, megelégszik a hűvösebb hellyel is.

— Kutyások és macskatartók között milyen a viszony? Itt is érvényesül a kutya-macska barátság?

— Nálunk egyelőre a macskabarátok töredékét teszik ki a kutyatenyésztőknek. Ugyanakkor Nyugat-Európában vannak olyan nagyvárosok, ahol több a törzskönyvezett macska, mint a kutya.

— Ezek szerint a jövő a macskáké?

— Magyarországon különö-

KECSKEMÉTI GYŐZTESEK

A szeptemberi kiállításon több mint félszáz kategóriában hirdettek győztest fajtánként, nemeként és korcsoportonként. Íme a kecskeméti győztesek:

Mukica Mary Bernadette — ezüst cirmos perzsa, kölyökosztály

Gazdája: **Horváth Lászlóné**

Mukica Mary Bianca — barna cirmos perzsa, kölyökosztály

Gazdája: **Horváth Lászlóné**

Bianca v. Wildbach — fókaszínű himalájai nőtény

Gazdája: **Bekecs Holzhauser Zsuzsa**

Kővágó Ali — krém perzsa kandúr, kölyökosztály

Gazdája: **Csordás Zsolt**

Kerry v. Würschnitzal — kék füst teknőcperzsa, kölyökosztály

Gazdája: **Hídeg Antal**

Kócipor Eske — kék harlekinperzsa, fiatal

Gazdája: **Mucsiné Sziládi Karolina**

Kratos v. d. Abbai — vadasszínű abesszin kandúr

Gazdája: **Hídeg Gergely**

Négy macska bekerült az **abszolút döntőbe** is:

Kócipor Dömdödöm — fekete kasztrált perzsa kandúr

Gazdája: **Zalai Ibolya**

Kunhalmi Dendy — füstperzsa kasztrált kandúr

Gazdája: **Hegedűs Ernőné**

U-Lucy — rótezüst abesszin nőtény

Gazdája: **Hídeg Gergely**

S végül a kiállítás **legszebbje**, a CAC BIS BOB cím elnyerője:

Kispesti Santara Márius — kékszemű, fehér perzsa kandúr

Gazdája: **Gál Tibor**

sen így van, mivel a macska jobban bírja a panellakást. A kutyafajtáknak csak a töredéke alkalmas arra, hogy az életét lakásban élje le, és épp ezek a fajták nem igazán kutyaszerűek. Ezenkívül a macskát nem kell levinni sétáltatni, hogy az egyéb szükségletekről ne is beszéljék.

— *Hogyan gondozza a macskáit egy képzett tenyésztő?*

— Nem nagyon tartja más képp, mint a gondos háziasszony a házimacskáját. Elősködőtől mentesen, kölyökkorban a megfelelő védőoltásokkal ellátva, rendszeresen és változatosan etetve. A hosszúszőrűeknél még ehhez járul a fésülés.

— *S milyen a jó macskaétrend?*

— Döntően a hús a macskakoszt alapja, de a csak húson tartott cicák hamarabb elpusztulnak. Megeszik a különböző házi maradékokat, szeretik például — a babot kivéve — az összes főzelékféléket.

— *Visszatérve az egyesületi életre: milyen fajtákkal foglalkoznak tagjaik?*

— A kecskeméti csoportra is jellemző, hogy fajtatiszta macs-

ka alatt perzsa fajtát kell érteni. Gyakorlatilag az összes létező színvariációban tartják tagjaink. Emellett van két számitenyésztőnk és a legújabb: itt található Kecskeméten az országi első abesszin macskapárja.

— *Ez utóbbiak igen élénk állatok. Tapasztalatból mondhatom, hiszen egyikük épp most ugrott a vállamra. Az elnök hány macskát tart?*

— Nekem négy macskám van jelenleg, s a fiamnak még három. A rangidős közöttük a három és fél éves Polka cica.

— *Végül, arra kérem, mondjon valamit terveikről.*

— Most egy darabig nem akarunk újabb kiállítást szervezni. Havi előadásainkat megtartjuk. Mire ez a cikk megjelenik, túl leszünk nemzetközi kiállításunkról készült videofelvétel bemutatóján és a városi házimacska-bemutatón. A következő hónapokban tervezünk egy átfogó előadást az amerikai macskatenyésztésről. A kecskeméti cicák pedig legközelebb november közepén szállnak újból ringbe Budapesten, az Olimpiai csarnokban.

Lovas Dániel

A KECSKEMÉTI GALÉRIÁBAN

Faragó Géza plakátjai

Október 16-án nyílt a Cifrapalota dísztermében és a második emeleten Faragó Géza plakátjait és színházi kosztümterveit bemutató kiállítás. A századelő népszerű művésze kishíján a feledés homályába merült, életműve feldolgozásra és „újrafelfedezésre” vár. E kiállítás — bízunk benne — nyitánya lesz a több évtizedes méltánytalan mellőzés jóvátételének.

Faragó Géza (1877—1928) alakja, egyénisége, művészete szinte legendássá vált a Japán Kávéház művészkörében, a Váci út—Teréz körút—Király utca határolta háromszög orfeumi világában. A Pesti Hírlap 1939. november 3-ai számában Harsányi Zsolt így emlékezik vissza barátjára: „Most is előttem van a kis, vézna, keszeg, ellenállhatatlanul mulatságos ember. Furcsa, senkihez sem hasonlítható fejformája volt, az orra szinte nagyobb mint a feje, s ez alatt az orr alatt olyan sűrű, vastag bajuszt hordott, mint valami óriási fekete fogkefe. Mindig a mókán járt az esze, mindig jókedve volt, ahol tréfálni kezdett, ott oldalnyílásig nevetgett az ember. Ötlete mindig volt, pénze sose...”

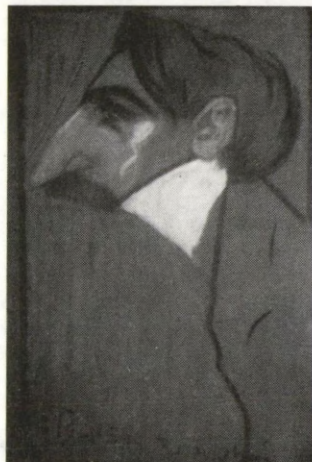
Jelegzetes bohém volt, aki festő, finom ízlésű plakáttervező, dekoratív érzékű scenikus, sziporkázóan ötletes, könnyed kompozíciós készségű művész is egyben. 1877-ben született Budapesten. Újházy Ferencnél tanult rajzolni, majd Mucha párizsi műtermébe került. Hazatérése után — 1910 körül — a kecskeméti és a szolnoki művésztelepen érdeklődése a plen air felé fordult, akkori festményei idilli hangulatúak. Finom kolorittal ábrázolja a kisvárost, a falut, kedvelt portréanyagait: a kislányokat és az elmerengő fiatal nőket. Kecskemétről a fővárosba került, s ez lesz igazán az ő közege. Színházak, éjszakai mulatók, kávéházak örök ötletadó, ismert alakja lett.

Csípős, de nem kegyetlen humora, öniróniája (pl. A symbolista) szatirikus grafikáin figyelhető meg. Festőibb, oldottabb plakátokat akkor készített, ha egy-egy színházi előadáshoz a jelmezeket is ő tervezhette (pl. Hét Hippolit). Sőt még színészkarikatúrák is megjelentek a plakátok; Újházy Ede arca és közismert szójárása fordult a járókelőkhöz a Marha, miért nem iszol Gottschlig rumot szövegű falragaszon.

Rózsaszín, kék színhatású, kontúr nélküli „könnyedebb” plakátjai a Kino Plasticon, Jardin de Paris, Gólya Áruház, erős kontúrral kidolgozott, harsány színeket alkalmazó „keményebb” művei a Digestol Glück, Rops gyorsfőző című reklámok. A plakátok tematikus csoportosítása nehéz lenne Faragó esetében, mert reklámozott ő mindent. A Magyar Királyi Operaháztól kezdve a Bika sörig, a Kerpel kézfinomítótól a Mènesi konyakig, a Részvényszalámiig.

Háborús plakátjai kevésbé sikerültek, magyarázható ez talán azzal, hogy Faragó Géza nem volt drámai alkat. A katonaélet lírai jelenetté változott a Képes Újság plakátjának csillagot szemlélő honvédjé révén.

A Tanácsköztársaság alatt Faragó Géza új tematikával, de korábbi felfogásán nem változtatva pannóttervet készített Székely Andorral közösen. A trip-tichon egy-egy szárnya jellegzetesen munkásmozgalmi témát dolgoz fel — Anya gyermekével, A magvető, a Vörös prole-

tár — plakátszerűen leegyszerűsített rajzzal. A húszas évek elejétől egyre több színházi előadás számára készített kosztümtervet. Ezekben főként a magyar folklór motívumaira épített vagy az újfajta divat eleganciáját fogalmazta meg a maga nyelven.

„Könnyed rajzmodora, áradó ötletei, virtuóz és dekoratív akvarelltechnikája, mondén hölgyeinek behézelő bája biztosították számára a sikert” — írja Bakos Katalin művészettörténész, a kiállítás rendezője.

Faragó Géza munkáit első alkalommal 1900-ban mutatták be a Nemzeti Szalonban, majd a Múcsarnok-beli tárlat után kapta meg a Harkányi-díjat. 1914-ben már Berlinben állított ki plakátkollekciót. Ismerték, sőt elismerték művészetét, szerették kedves egyéniségét.

A korabeli járó-kelő ember mindennapi hangulatának, sőt informáltságának része volt Faragó bájos humora. Mindig érzékeny volt az aktualitásokra, művészete a kor szellemét tükrözi. Alkatának megfelelőbb műfajt találni sem lehetne. A plakát mindenkihez szól, s Faragó mesteri rajzai igen „beszédeselek”.

A Kecskeméti Galéria mostani kiállítása 1988. január 31-éig Faragó Géza korát, egyéniségét és hangulatát idézi.

Kiscsatári Mariann

Szelíd motorosok

Mottó: Ha csak egy balesetet ki lehet védeni, már érdemes volt.

Tavaszi, nyári, őszi lakótelepi esték már-már szokásos velejárója a kis- és nagymotorok bőgése, meg a lakók emiatti csendes őrgongése. A kamaszok álmai netovábbja manapság egy kétkerekű motoros járgány, amivel nemcsak vagánykodni lehet, hanem fölborzolni a fel-nőttek idegszárait is. Pedig — állította három hasonló korú fiatalember — nem az a legény, aki a motor „fűlét” tudja húzni! Hanem... Nos, a kecskeméti 607. Számú Gáspár András Autószerelő Szakközépiskola és Ipari Szakmunkásképző diákjai szerint az a legény, aki értelmesen, a sport, a játék szépségét élvezve hajtja a kétkerekűt. Erről egy egészen új kezdeményezés kapcsán beszélgettem három tanulóval, *Barna Gáborral*, az iskolai közlekedésbiztonsági tanács titkárával, *Baksa István*-nal és *Patus Zsolttal*.

— Négy százan vagyunk itt autószerelő tanulók, az 1700-as diáklétszámból. Tanáraink törekvése az volt, hogy szabadidős programjainkat az érdeklődési körünknek megfelelően szervezzük. Így jött az ötlet, hogy motorkerékpárral vagy kerékpárral próbáljunk valamit csinálni. Előbb megalakítottuk az iskolai közlekedésbiztonsági tanácsot (IKBT), majd az IKBT-n belül létrehoztuk a gépjárműtechnikai, a közlekedésrendészeti, a környezetvédelmi és a motoros karusszelcsoportot. Ez utóbbival az volt a célunk, hogy minden tagunk magas fokon ismerje meg és sajátítsa el a műszaki és vezetéstechnikai kérdéseket. Ha még nincs neki, szerezzen jogosítványt és a vezetési ismereteit látványos esztétikai bemutatókon „fitogtassa”, városi vagy más rendezvényeken. Az első igazán látványos produkciónkra március 21-én került sor, amikor az orgoványi emlékménethez csatlakozva 26 motoros piros zászlókkal felszerelve vonult végig az emlékműhöz vezető úton.

— Ezen az orgoványi túrán is akadt néhány motoros fenegyerek, aki megpróbált csatlakozni hozzánk, sajnos a maga szertelen módján. De ekkor azt is éreztük, hogy vonzza az ilyen fiatalokat az, amit csinálunk. Ugyanis mi megtanuljuk, miként lehet a maximumot kihozni a kis- vagy nagymotorból, miközben azokat a technikai manővereket is megcsináljuk, mint a „csodamotorosok”.

Vezetőnk, Patus László tanár, szeretné elérni, hogy művészi fokon izzuk ezt a fajta motorozást, ezért már kapcsolatot is teremtettünk a kormányfősséggel, amelynek szintén van egy motoros karusszelcsoportja. Patus Lászlóról egyébként az a mendemonda is terjed, hogy annyira szereti a motorokat, hogy képes a legkedvesebbet még a lakásába is bevenni. Ami pedig a legfontosabb szerintünk is: nem okozunk fölösleges aggodalmat a szüleinknek. Biztosan tudják, hogy jó kezekben vagyunk...

SEPRŐDI KISS ATTILA A SZOVJET DARABRÓL

Itt és most: Szarkofág

„Május elején kiszállásra küldtek Csernobilba. Fölhívtak a Znamja szerkesztőségéből: «Várjuk a kéziratot. Mindenről és — nyíltan. A terjedelmet nem határozzuk meg, a formát válaszd meg magad.» Megállapodtunk. Csak egyre nem számítottam, hogy a hivatalos út eredménye dráma lesz. Tragédia. Ám a műfajt nem én választottam” — ezeket a sorokat írta Szarkofág című drámája elé a szerző, Vlagyimir Gubarjov, aki egyébként a Pravda tudományos rovatának vezetője.

Ezt a darabot a Magyar Televízió is bemutatta a közelmúltban. November végén pedig a kecskeméti Kátona József Színház tűzi műsorára. A Szarkofágot Sepródi Kiss Attila rendezi. Vele beszélgettünk, még a hónap közepén kezdődő próbák előtt.

— Ennél aktuálisabb darabot nem is választhattak volna!

— A tavalyi csernobili katasztrófát nem felejtettük még el. Ha úgy vesszük, nagyon közel az esemény, amely kapcsán most már színpadi produkció is született.

— Hogyan jutott el a Szarkofág Kecskemétre?

— Lendvay Ferenc igazgató bízta rám a rendezést. Ő választotta ezt a drámát az idei bemutatók sorába. Akkor még nem tudta, hogy a televízió előbb műsorára tűzi a szovjet szerző művét. Én nem láttam az előadást, úgyhogy nem befolyásolhat a rendezésben. Minthogy a nyugati színházakban játszott Szarkofágról is csak a kritikákat olvastam... Azt az első pillanatban tudtam, hogy nem szabvány drámával állok szemben, hanem inkább a riportműfaj a jellemző rá. Igen-igen kemény

darab, a tragédia okait is feltárja, visszavezet a gyökökhez. Hol hibáztak az emberek? Ez ugyancsak kiderül a párbeszéddek, a jelenetek során. És az, hogy a robbanáshoz az emberi mulasztás, felelőtlenség vezetett.

— Azt hiszem, a „robbanás” kifejezés másfajta értelemben is alkalmazható a szovjet politikára, törekvésekre.

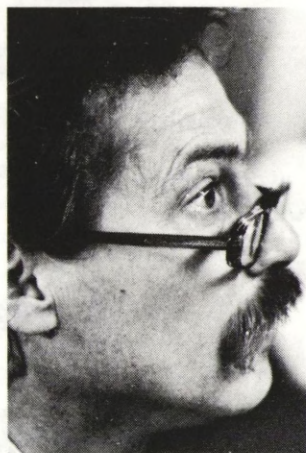
— A nyitottságra gondol? Nem kell mást említenem, mint például a csernobili tragikus esemény utáni önkritikus megnyilvánulásokat, a sajtóviesszhangot. Azóta ítélet is született az ügyben.

— És ez a darab...

— ... amely lényegében dramaturgiai szempontból nem dráma, mint már említettem. A hatás viszont döbbenetes!

— Más szempontokat kell figyelembe venni a Szarkofág rendezésekor, mint mondjuk a III. Richárd esetében?

— Természetesen nagyon különbözik a klasszikus művektől. Azt vallom, hogy a drámairodalom remekeit csak akkor kell újból megrendezni, ha mának szóló üzenetük van, vagy pedig mondandómat, véleményemet csak azok által tudom kifejezni. Mindezt, persze,

Sepródi Kiss Attila rendezés közben. (Somos László felvétele az előző színházi évadban készült.)

modern köntösben, értelmezésben. Gubarjov drámája viszont az „itt és most színházába” való. Friss alkotás, aktuális darab, a máról szól.

— Mit lehet mindehhez még hozzátenni?

— Az eddig olvasottak alapján kiderült számomra, hogy a csernobili atomerőmű vezetői a régi „garnitúrához” tartoztak, tehát ők mulasztottak. Az áldozatok viszont a fiatalabb generáció képviselőiből kerültek ki. Ez lesz a plusz mondanivalóm. Az emberi kapcsolatok, szituációk izgalmasak lesznek a nézők számára. Ebben a rendezésben is erre törekszem.

— Említette, hogy a klasszikus darabokat ma már újszerű értelmezésben illik játszani. Elképzelhető, hogy a Szarkofágot évek, évtizedek, netán évszázadok múltán más felfogásban mutatják majd be a jövődi színházakban?

— Igen, feltéve, ha klaszszikussá válik ez a mű. Ezt viszont az idő dönti el. Talaly rendeztem Németh László Villámfénynél című darabját. Sok olyan problémát közvetít a dráma, amely még ma sem oldottunk meg, tehát ma is foglalkoztatnak bennünket a korábban megfogalmazott gondok. Talán így járhat a Szarkofág is, melynek általános érvényű a konklúziója.

— Nem sokkal a csernobili katasztrófa után megszületett Gubarjov műve. Korunk

pestisérről, az AIDS-ről is készült már tv-játék. Kétségtelen, ezek aktuális produkciók. Kíváncsi vagyok a véleményére: kellene-e ezek?

— Nem biztos, hogy szükségesek. Az sem vehető késpénznek, hogy remekművek születnek az embereket foglalkoztató témákból. Hogy ki lehessen választani a legjobb darabot, ahhoz több tv-játék, színdarab kell. Azt hiszem, akkor igazságos a szelektálás, ha van miből válogatni. Ezekkel, az eddig közönség elé került

művekkel még csak az első lépéseket tettük meg... Azt nem vitatom, hogy fel kell fedezni a környezetünket, föl kell ismerni a politikai mozgásokat. Baudelaire hasonlatával élve: megközelíthetetlen magasságokba kell feljutnia annak, aki örökövényű megfogalmazásokhoz akar jutni. Gubarjov sem gondolta, hogy a csernobili tragikus esemény következtében új témával, drámával gazdagítja az irodalmat, a színházművészetet.

Borzák Tibor

Nyilas Misi: Ambrus Asma

Az előző színházi évad végén két főpróbát tartottak Móricz Zsigmond Légy jó mindhalálig című darabjából. A premier viszont e hónap elején lesz az Erdei Ferenc Művelődési Központban. Nyilas Misit Ambrus Asma játssza.

— A magyar színháztörténet során jeles művészek alakították Nyilas Misit: Gobbi Hilda, Berek Kati, Békés Itala, Monori Lili. Feltűnik: mindig nők kapták meg a szerepet.

— Igen. Talán már hagyományra is vált — válaszol Ambrus Asma. — Bizonyára azért alakult így, mert a színésznők közül többen alkalmasak vagyunk a tizenéves fiú figurájának megformálására. Nemcsak a külső megjelenésre gondolok, hanem a lelki érzékenységre is.

— Egy ilyen törékeny alakú színésznőnek, mint ön is, jó az, ha gyerekszereplőként látja a közönség?

— Először is: nemcsak ebben a szerepben láthatnak. Szerencsére különféle műfajokban — operettben, vígjátékban, drámában — mutatkozhatom be. A másik: a Légy jó mindhalálig-ot az ifjú korosztálynak szánjuk.

— A Nemzeti Színház repertoárjában is szerepel a Móricz-darab. Ott Kerekes Éva a Nyilas Misi...

— Nem láttam még az előadást. Az az igazság, hogy jó darabig nem is akarom megnézni, mert esetleg hasonlítgatnám magamat Évához. A filmváltozatra élesen emlékszem, hiszen melyik fiatalra nem volt nagy hatással a produkció.

— A két kecskeméti főpróba tetszett a diákoknak?

— Kedvező fogadtatásra lelt a darab.

— Mennyit foglalkozik most Nyilas Misivel?

— A darab már színpadképes, most csak felújító próbákat tartunk. Újból elolvastam a könyvet... Ennyi.

— Hogyan érzi magát „gyermekbőrben”?

— Ilyesmin nem töpreng. Sokkal inkább érdekelnék Nyilas Misi gondolatai. Az őszinteség, a hazugság, a

csalás, a megrendült bízalom. A mondanivaló ma is érvényes! Alkatilag nem okoz gondot a szerep, a hangom, a frizurám, a mozgásom alkalmas a gyermekszerepre. Korábbi társulatomnál, a budapesti Arany János Színházban ugyancsak módomban állt fiút játszani. Azt is mondhatnám, e kecskeméti feladattal beteljesedik a „gyermekkorom”, vagyis, talán a közeljövőben nem osztanak rám hasonló szerepet.

B. T.

PANASZFAL

Kezdjük a jóval: egyöntetű helyeslés fogadta a MÁV-nak a Ceglédi úti gyalogosátkelő helyreállítására tett intézkedéseit — derül ki a szakszervezeti szervekhez eljuttatott információkból.

Panasz érkezett viszont a Liszt Ferenc utcából: a csapadékvíz-elvezetés hiánya igen sok gondot okoz, sürgeti a megoldást — hangoztatják az ott lakók.

Korábban nemigen lehetett rossz szót hallani az élelmiszer-ellátásra. Most igen. Egyrészt az a baj, hogy igen magasak a piaci árak: 20—30 százalékkal is többet kérnek például a gyümölcsért, mint egy éve. Talán nem is vezetne ez az emberek rosszallásához, ha a sajátból nem tudnák: inkább spekuláció, a láncereskedelem okozza a drágulást, a haszon tehát megint nem a termelőé. Almat a Szedd magad! akcióban kilónként 6 forintért lehetett venni — de ugyanazt a piacon 20-ért, a lakótelepen 30 forintért árulták. Ez meg hogy lehet? — tették föl sokan a kérdést. Megjelent bizonyos cikkek — a hiány is. Fényezett rizs, margarin és étolaj szerepel a „nincs”-cselel kezdődő listán. Remélik a dolgozók, hogy csak ideiglenes az eltűnésük.

Szó érte a közvilágítási korlátozást is — szerencsére a kísérlet még kísérleti stádiumában befejeződött. Így van jól — összegezhetjük az ezzel kapcsolatos véleményeket.

(B)

Kecskeméti kínálat

Az elmúlt napokban egy több évtizedes kézimunkakönyv akadt a kezembe: 1947-es kiadású. Nem tartalmaz csillag- és írcsipketerítőt, annál több úgynevezett „intim női fehérnemű” házilag elkészítéséhez ad tanácsot. Hogyan lehet egy gombolyag Honleány fonalból két darab női bugyit vagy egy „inget” horgolni? — ezt viszont aprólékosan leírja. Egészen biztos vagyok abban, hogy senki sem ragad mostanában horgolótűt, hogy fehérneműt készítsen. Ezeket a darabokat — saját méretünk szám- illetve betűjele ismeretében — egyszerűen megveszük.

Ha van!

Körülnéztem a kecskeméti boltokban, áruházakban s mondhatom: a kínálat igazán nem bőséges. Viszont azzal biztattak, hogy az év végi ünnepekre, akkor aztán dömping lesz a hajdan rózsaszínű fehérneműből.

Egyszínű pamutbugyit keresek, — mondtam az ifjú eladólánynak az Alföld Áruházban, ő pedig nyomban javított: női nadrágot keres? Pamut csak S-méretűben van... Igaza volt, hiába bóklásztam a gondolák között, közepméretűt nem leltem.

A Centrum Áruházban ugyancsak szerény a kínálat a bugyis polcokon. Néhány sapadt darab árválkodott előttem, amikor megkérdeztem az eladót.

— Az L-es és M-es méretet azonnal megvásárolják, tessék kis- vagy nagyméretűt venni! Becsületükre legyen mondva, a nagyméretűből derekas (!) volt a kínálat. Volt habselyem, és szatén, egyszínű, nagyrózsás, — akkora darabok, hogy talán soha nem is lesz rájuk vevő! (Kíváncsi voltam a kapitális méretű darabok jelzésére, — de megtudtam: ezeknek már nincs is jelük, számuk!)

A Szivárvány Áruházban a fehérneműosztály szemüveges eladóője szívesen tárta elém az egész kínálatot, — 20—30 pamutbugyit — de nála is csak a legkisebb, az S-nagyság volt a fiókban. Ugyanakkor megmutatta a csinos tasakban kínált hat darabos bugyikészletet, amiken a hét napjait angolul írták fel. Mivel hat darabból állt a készlet meg kellett tudnom: melyik napon kénytelen fehérnemű nélkül lezserkedni aki megveszi? Jelentem: vasárnap! (Néha azért — ki kell fogni — hét darabos összeállítás is kapható, még gyerekeknek is.)

A Revü-boltban, az Arany János utcában készletben is kínálják a Triumph kombinét és bugyit. Elképesztően drágán, csaknem ötszáz forintért! Habókos ifjú hölgyek talán megveszik, legalábbis addig, amíg nem maguk keresik a kenyeret és ajándék gyanánt a szülő rászánja a pénzt erre is.

Különben az évek során a nélkülözhetetlen és folyamatosan mosásra szánt — tehát nem túl tartós — bugyik ára meglehetősen magasra kúszott: minőségétől függően 58—75, sőt 95 forintra.

Találtam különleges darabokat is: az aligbugyi tangák — fagypontra körüli hordása esetén a meghülés garantálva! — mellett feltűntek az ennél is kisebbek: a többnyire aranyszállal átszőtt vagy csipkéből készült előrésszel egy hosszanti gumicsík tartozik. Ez a hátoldal.

Csinos fenekű lányoknak bizonyára bombajó alakot hagy szabadon!

Csak két aprócska ellenvetésem van „vele” szemben:

Elképesztően drága ez a néhány pánt és négyzetcentiméter textil!

Hogy mennyire kényelmetlen: talán soha nem valjja be, aki viseli!

sel-

DECEMBER ELEJÉN JELENIK MEG Kecskeméti Kalendárium

**December első napjaiban jelenik meg a város-
szépítő egyesület kiadásában a Kecskeméti
Szemle közreműködésével összeállított Kecse-
méti Kalendárium. A 132 oldalas könyvecske 5000
példányban kerül az olvasókhoz, ára 49 forint.**

A Kecskeméti Kalendáriumban — a szerkesztők szándéka szerint — *mindenki* talál magának olvasnivalót. Közhasznú tudnivalók megjelentetése segíti az eligazodást a hivatalos elintézendő dolgok között. A gazdag képanyag hatásosan egészíti ki az érdekes riportokat.

Külön oldalakon jelenik meg az 1988-as naptár, melynek részeként régi idők megfigyelésével szerzett tapasztalatokat is közreadnak. A 12 hónaphoz *12 szép kecskeméti ajtó, kapu, ablak* fényképe párosul, és mind a 12 hónapra ad *kertészkedési tanácsokat* dr. Bognár Károly. A 12 hónap receptjeit a Három Gúnár fogadó szakácsai ajánlják. Több oldalas összeállításban *hajdani kecskeméti eseményeket* idéz föl az Évfordulónaptár, majd külön cikkben méltatják a *150 éve született Mathiasz János, a 100 éve született Sántha György* munkásságát. Képes riport emlékezik meg a *negyedszázados Leninvárosról* is.

A kábeltvév kecskeméti lehetőségeit felsoroló interjú után a *városi televízió* mutatkozik be, majd Bencze Andrea kecskeméti *presszók*ról, *diszkók*ról, *együttesek*ről írja meg véleményét. Az idén végzett egyik osztály a Kátana gimnáziumban *minden eddigi felvételi rekordot megdöntött* — egyedül orvosgyetemre hat végzőst vettek föl — osztály-

főnöküket, Vetéssy Katalint, egykori diákjai társaságában kereste föl a Kecskeméti Kalendárium riportere. Nem hiányoznak a sztárok sem a kiadványból: *Borzák Tibor Udvaros Dorottyával és Piros Ildikóval* készített interjút.

1988 mindenki számára nehéz év lesz. *Hogyan látja a kilátásokat* dr. Bodóczy László, a városi pártbizottság első titkára és hogyan dr. Adorján Mihály tanácselnök? *Mit tettek* megválasztásuk óta a kecskemétiéért és az országért a képviselők? A Kecskeméti Kalendárium e kérdésekre is megadja a választ.

A mai olvasó számára is sok meglepetést tartogatnak *hajdanvolt bűnesetek* — Gál Farkas ezek közül elevenít fel néhányat, Heltai Nándor pedig az *1987-es év legizgalmasabb bűnügyét* — egy aszszony meggyilkolását — tárja föl.

Kalendárium aligha létezhetne rejtvény nélkül, nos *Bátori Géza kétoldalas fejtörője* egyrészt mulatságos, másrészt viszont — a szerencsés nyertesnek — hasznát hajtó is: a főnyeremény többnapos külföldi utazás!

A sport kétségkívül legnagyobb 1988-as eseménye az olimpia — kiknek van esélye, hogy *Kecskemétről eljuthassanak Szöulba*, egyáltalán: hogyan szerepeltek eddig a kecskemétié az ötkarikás játékokon — fényképes cikk elemzi az esélye-

ket, mutatja be a múltat. A város legjelentősebb rendezvénye a *gokart-világ bajnokság* — a sportág kialakulását, a versenyzés szabályait, a gépeket Rajtmár István mutatja be.

New York és Kecskemét összehasonlító elemzése — e téma feldolgozását a tőle megszokott szatirikus formában Hámori Zoltán vállalta el. A *Leskowsky-hangszergyűjteményt* a legilletékesebb: Leskowsky Albert mutatja be. Megtudhatjuk a Kecskeméti Kalendárium-ból azt is, hogy *mivel tölti a napjait a nyugdíjas tanácselnök*, felvillan néhány város-*szépítő portréja*, és esik szó a *tinédzserek testi szerelméről* is.

A Kecskeméti Kalendárium azért is fontos olvasmány lehet a városunk iránt érdeklődőknek, mert — Heltai Nándor összeállításában — részletesen közli *1987 történetét* — tulajdonképpen csak így, utólag és egybegyűjtve látszik, hogy szinte mindennap akadt megörökítésre érdemes esemény.

A kiadvány széles körű összefogással készül. *A kecskeméti üzemek, vállalatok, intézmények támogatása* nélkül aligha lett volna pénzügyi alapja a megjelenésnek. Külön is meg kell említeni a *Petőfi Nyomda példátlanul gyors munkáját*: az utolsó kézirat leadásától a megjelenésig egy egész hónapra sincs szükségük, hogy a Kecskeméti Kalendárium megjelenhessen.

Még valami, ami elsősorban a telefon-előfizetőknek fontos: a kalendárium *melékleteként* megjelenik az új *telefonkönyv* kiadása óta bekötött állomások teljes névsora is.

VÁROSI MOZI

Rákóczi út 15. T.: 20-481

- 1—2 fél 4, háromnegyed 6 és 8 órakor
BOUNTY
Amerikai film
- 3—4 fél 4, háromnegyed 6 és 8 órakor
SZÉPLÁNY AJÁNDÉKBA
Sz., mb., olasz film
- 5—6 fél 4, háromnegyed 6 és 8 órakor
**A KICSI KOCSI LEGÚJABB
KALANDJAI**
Sz., mb., amerikai film
- 7 fél 4, háromnegyed 6 és 8 órakor
A HALOTT EMBER LEVELEI
Sz., szovjet film
- 8—11 fél 4, háromnegyed 6 és 8 órakor
ÁSZ
Sz., mb., olasz film
- 12—18 fél 4, háromnegyed 6 és 8 órakor
BEWERLY HILLS-I ZSARU
Sz., amerikai film
- 19—20 fél 4, háromnegyed 6 és 8 órakor
**LADY CHATTERLEY
SZERETŐJE*****
Sz., francia film
- 21—23 fél 4, háromnegyed 6 és 8 órakor
CÁPA 2
Sz., amerikai film
- 24—25 fél 4, háromnegyed 6 és 8 órakor
PROFI
Sz., francia film
- 26—30 fél 4, háromnegyed 6 és 8 órakor
VANGVU, A KUNGFU HŐSE
Sz., kínai film

ÁRPÁD MOZI

Kisfaludy u. 4. T.: 20-905

- 1 fél 4, háromnegyed 6 és 8 órakor
**ÉRZÉKENY BÚCSÚ
A FEJEDELEMTŐL**
Sz., magyar film
- 2—4 fél 4, háromnegyed 6 és 8 órakor
HAIR
Sz., amerikai film
- 5—6 fél 4, háromnegyed 6 és 8 órakor
A SÁRKÁNY KÖZBELÉP
Sz., hongkongi film
- 7—8 fél 4, háromnegyed 6 és 8 órakor
SZÉPLEÁNYOK
Sz., magyar film
- 9—11 fél 4, háromnegyed 6 és 8 órakor
A ZSARU SZAVA
Sz., francia film
- 12—13 fél 4, háromnegyed 6 és 8 órakor
SANDOKAN
Sz., olasz—francia—NSZK film
- 14—15 fél 4, háromnegyed 6 és 8 órakor
ANTONIETTE
Sz., brazil film
- 16—18 fél 5 és fél 8 órakor
TÁVOL AFRIKÁTÓL
Sz., kétrészes amerikai film
- 19—20 fél 4, háromnegyed 6 és 8 órakor
VAD BANDA***
Sz., amerikai film
- 21—22 fél 4, háromnegyed 6 és 8 órakor
SZEXMISSZIÓ
Sz., mb., lengyel film
- 23—25 fél 4, háromnegyed 6 és 8 órakor
A HÁZIBULI FOLYTATÓDIK
Sz., francia film
- 26—27 fél 4, háromnegyed 6 és 8 órakor
SEGÍTSÉG, FELSZARVAZTAK!

OTTHON MOZI

Széchenyi tér 3. T.: 20-021

- 1 de. 10, fél 6 és fél 8 órakor
A BETÖRÉS NAGYMESTERE
Sz., mb., francia film
- 2—4 de. 10, fél 6 és fél 8 órakor
A JÁVOR
Magyar film
- 5 de. 10, fél 6 és fél 8 órakor
A HÉT MESTERLÖVÉS
Sz., amerikai film
- 6 NEM TARTUNK ELŐADÁST
- 7 de. 10, fél 6 és fél 8 órakor
A HÉT MESTERLÖVÉS
Sz., amerikai film
- 8—9 de. 10 órakor
ÁSZ
Sz., mb., olasz film
fél 6 és fél 8 órakor
FANTOM AZ ÉJSZAKÁBAN**
Sz., mb., amerikai film
- 10—11 Filmmúzeum
de. 10, fél 6 és fél 8 órakor
TÜZVONALBAN
Sz., amerikai film
- 13 NEM TARTUNK ELŐADÁST
- 14—18 de. 10 órakor
BEVERLY HILLS-I ZSARU
Sz., mb., amerikai film
- 14—15 fél 6 és fél 8 órakor
SÁRKÁNYÖLŐ
Sz., amerikai film
- 16—18 csak fél 6 órakor
VEZEKLÉS
Sz., kétrészes szovjet film
- 19—21 de. 10, fél 6 és fél 8 órakor
HÁZIBULI
Sz., francia film

A Városi mozi épületében, este 8 órakor

- 6—7 **A SZURÁMI VÁR LEGENDÁJA**
Sz., szovjet film
- 9—10 **ANDREJ RUBLJOV**
Kétrészes szovjet film
- 13—14 **SEM FEDÉL, SEM TÖRVÉNY**
Sz., francia film
- 16—17 **A TŰZÖN NINCSE ÁTKELÉS**
Sz., szovjet film
- 23—24 **HAMU ÉS GYÉMÁNT**
Sz., mb., lengyel film
- 30 **DANTON**
Sz., kétrészes francia film

MESEMOZI

A Városi mozi épületében. Előadások kezdete: háromnegyed 6 órakor, szombaton és vasárnap fél 4 órakor is.

- 5—11 **JÉGKIRÁLYNŐ**
- 12—18 **RÉZSARKANTYÚ**
- 19—25 **A VÖRÖS SZÍV LOVAGJA**
- 26—2 **JÖJJÖN VENDÉGSÉGBE**

- 28—29 fél 4, háromnegyed 6 és 8 órakor
VESZÉLYES SZÁLLÍTMÁNY
Sz., mb., szovjet film
- 30 fél 4, háromnegyed 6 és 8 órakor
ROCK RIÓBAN***
Sz., brazil film

VANNAK NEHEZ PILLANATOK.

ÁLLAMI BIZTOSÍTÓ
1. számú fiók
Kecskemét,
Villám István
utca 2.
Telefon: 27-311

CASCO AZ ÖN IGÉNYEI SZERINT.
ÁLLAMI BIZTOSÍTÓ

Jelmagyarázat:

- * 14 éven aluliaknak nem ajánlott!
- ** Csak 16 éven felülieknek!
- *** Csak 18 éven felülieknek!
- Sz.: Színes
- Mb.: Magyarul beszélő

- Sz., mb., NDK-film
- 22—23 fél 6 és fél 8 órakor
AZ UTOLSÓ KÉZIRAT
Sz., magyar film
- 24—25 Filmmúzeum
- 26 de. 10 és fél 6 órakor
A KÉK LOVAG KALANDJAI
Sz., mb., lengyel rajzfilm
- 27 NEM TARTUNK ELŐADÁST
- 28—29 de. 10 és fél 6 órakor
A KÉK LOVAG KALANDJAI
fél 8 órakor
- 26—30 fél 8 órakor
PÓKASSZONY CSÓKJA***
Sz., mb., brazil film
- 30 de. 10 órakor
A SAOLIN TEMPLOM SZENT KÖNTÖSE
Sz., mb., kínai film

PAJTÁSMOZI

Az Otthon moziban, szombaton fél 4 órakor.

- 7 **FEKETE NYÍL**
- 14 **VADÖLŐ**
- 21 **A TÖRÖKFEJES KOPJA**
- 28 **KACOR, A DETEKTÍV**

ERDEI FERENC MŰVELŐDÉSI KÖZPONT

2-án, hétfőn 19 órákor

Szenthelyi Miklós hegedűművész és a Kecskeméti Szimfonikus Zenekar hangversenye
Vezényel: Martos László
Műsor: Brahms — Akadémiai ünnepi nyitány
Csajkovszkij — D-dúr hegedűverseny
Brahms — I. c-moll szimfónia

Belépő: 40 Ft

18 órákor Csúcsforgalom-baráti kör

A jövő közlekedése. Új autótípusok, műszaki újdon-ságok. Vezeti: Petress István

3-án, kedden 19 órákor

Az indiai tánc és zene világhírt művészei, Birju Ma-haraj és együttese, valamint Sri M. S. Gopalakris-han és zenekara műsora. Belépő: 60 Ft

4-én, szerdán 18 órákor

Ismét a természetes gyógymódokról

Az apitherápia. Előadó: Dr. Szalay László

9-én, hétfőn 19 órákor

Kaposvári kabaré. A kaposvári Csiky Gergely Szín-ház előadása. Belépő: 120 Ft

9—16-ig Városlődön: Faluról falura

Bemutatózik az Erdei Ferenc Művelődési Központ

10-én, kedden 19 órákor

Temesi Ferenc: Por

Előadják: Bessenyei Ferenc, Bodnár Erika és Kör-mendi János. Pódiumbérlet, belépő: 70 Ft

11-én, szerdán 19 órákor

Sorozat az AIDS-ről. A betegség külföldi és hazai terjedéséről. Előadó: Dr. Vass Ádám minisztériumi főtanácsos. Bérletes, belépő: 20 Ft

12-én, csütörtökön 14 órákor

Pályaválasztási ankét

Személyiségfejlesztés és pályaválasztás az oktatási törvény tükrében

18 órákor Irodalomtudományi szabadegyetem

Illyés Gyula művészi erejéről. Előadó: Dr. Papp István, a JATE adjunktusa. Bérletes, belépő: 20 Ft

13-án, pénteken 16 órákor

Szalatnai József festőművész kiállítása

Megnyitja: D. Fehér Zsuzsa művészettörténész

Látogatható: nov. 30-áig

20 órákor a Városi sportsarnokban

Csillagfény diszkó. Belépő: 100 Ft

16-án, hétfőn 17.30 órákor

Szociológiai szabadegyetem. Közgazdászok és re-form. Előadó: Angelusz Róbert. Belépő: 20 Ft, bér-letes

18-án, szerdán 18 órákor

Collégium Artium. Az ókori keleti birodalmak. (Me-zopotámia, Egyiptom). Előadó: Dr. Kákossy László. Bérletes, belépő: 30 Ft

18 órákor Ismét a természetes gyógymódokról

Jógaterápia. Előadó: Zoltai Miklós

17-én, kedden 19 órákor

A Napóleon Boulevard koncertje

19-én, csütörtökön 18 órákor

Földrajzi körutazás. Az USA nemzeti parkjai. Elő-adó: Pók Tamás. Belépő: 20 Ft

20-án, pénteken 16 órákor

Kosztza Rozália festőművész kiállítása

Megnyitja: Tóth István fotóművész

Látogatható: dec. 10-éig

25-én, szerdán 18 órákor

Ásványgyűjtők baráti köre. Ásványok a népi gyó-gyászatban. Előadó: Mészáros Ágnes

19 órákor

Kálmán Imre: A montmartre-i ibolya

A Pécsi Nemzeti Színház előadása

Operettbérlet, belépő: 130 Ft

30-án, hétfőn 10 és 14 órákor

Hol vagy, Téliapó?

A Figurina Bábszínház előadása

Mazsola- és Manócska-bérlet

FELHÍVÁS!

I. Az Erdei Ferenc Művelődési Központ fontos feladatá-nak tekinti, hogy segítse a város üzemének, munkah-eleinek dolgozóit szakmai műveltségük, felkészültsé-gük fokozásában. Eddig is jó néhány szakmai tanfo-lyamat és egyéb rendezvényt szervezett ennek érdeké-ben. (Növényvédő tanfolyam, gombatermesztési tan-folyam, különleges zöldségfélék, franciayelv-tanfoly-am a Dutép dolgozói részére, gyors- és gépirótanfolyamok, titkárnóképző stb.).

Az MSZMP KB kibontakozási programjának segíté-sében intézményünk a közművelődés sajátos eszköz-rendszerét és módszereit felhasználva a következőket tervezi:

— A város üzemének, munkahelyeinek termékszerke-zet-váltásához a létszámmal való racionálisabb gaz-dálkodáshoz, a szakmai képző-, átképző- és to-vábbképző tanfolyamokhoz több szinten kívánunk felsorakozni és segíteni.

1. A munkahelyek saját szervezésű szakmai tanfolyamai-hoz, képzési formáihoz rendelkezésre bocsátjuk terme-inket, oktatástechnikai eszközeinket.
2. A fenti formához külön egyeztetés alapján — kiegészí-tő előadásokat, foglalkozásokat szervezünk.
3. A gyakorlati jellegű szakmai képzést segítve, a felme-rülő igényekre alapozva saját autóbusszunkkal szak-mai tanulmányutakat rendezünk.

4. A vállalat munkaerő-szükségletét figyelembe véve a szakmai képző intézetekkel együttműködve önállóan szervezünk szakmai képző, átképző és továbbképző tanfolyamokat.

Olyan tartalmakra gondolunk, melyekre a munkah-eleknek valós szüksége van (pl. az ügyvitelt és adminisztrációt könnyítő operátori tanfolyam, számítógép-kezelő tanfolyam, kezdő és haladó BASIC-tanfolya-mok, növényvédő tanfolyam stb.).

Eddig több mint tíz jelentős kecskeméti vállalatnak aján-lottuk fel lehetőségeinket, s ezek iránt jó az érdeklődés — általában. Azért csak általában, mert november köze-péig készülnek el a vállalati oktatási tervek és a költség-vetések, ill. a munkahelyek még nem ismerik igazán saját munkaerő-szükségeiteket. Továbbra is keressük a part-nereket, de várjuk is a vállalatok jelentkezését. Informá-ció: Vajda József, 27-466/13.

II. Az új személyi jövedelemadó bevezetésével szükséges-nek látszik, hogy intézményünk is — a szolgáltatás szintjén — foglalkozzon az emberek ilyen jellegű eset-leges problémáival. Ennek érdekében tervezzük, hogy adóügyekben jártas szakemberek foglalkoztatásával tanácsadót működtetünk intézményünkben a késő délutáni, esti órákban, ahol a jövedelemadó kiszámi-tásától a különböző jogi kérdésekig mindenre választ kaphatnak az érdeklődők.

A KIOSZ-szal közösen több előadásból álló soroz-a-tot szervezünk az adózás témájában a város kisiparosai számára.

SZALVAY MIHÁLY ÚTTÖRŐ- ÉS IFJÚSÁGI OTTHON

- 1-jén, vasárnap**
Budapesti színházlátogatás
Erkel Színház: Varázsfuvola
- 2-án, hétfőn 17.00 órákor**
Ifjúsági szabadegyetem
Társadalmi rétegek, a település jellege, ebből adódó klubalakítási lehetőségek.
Vendég: Köles Sándor, az Országos Közművelődési Központ Módszertani Intézetének munkatársa
- 3-án, kedden 18.00 órákor**
Szászvári Tibor előadása a sci-fi-ről
- 5-én, csütörtök**
Budapesti színházlátogatás
Operaház: Rózsalovag
- 6-án, pénteken 19.00 órákor**
Filmművészeti szabadegyetem
A. Robbe—Grillet: A gyönyör fokozatos csúszásai (francia film)
- 9-én, hétfőn 17.00 órákor**
Ifjúsági szabadegyetem
Pszichológiai alapok: motiváció, közösségformálás
Vendég: dr. Sebőkéné dr. Szenes Márta, a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola tanára
- 12-én, csütörtökön 18.00 órákor**
Hatórai teaklub
Táncóra kezdőknek és haladóknak
A rock and rollt bemutatja: Kása Zoltán
- 13-án, pénteken 19.00 órákor**
Médium filmklub II.
Az új amerikai film és a műfaji elkülönülése
S. Kubrick: Mechanikus narancs
- 14-én, szombaton**
Nyitott tűzzománcműhely
19.00 órákor
Jazzklub
- 15-én, vasárnap**
Nyitott kerámiaműhely
- 16-án, hétfőn 17.00 órákor**
Ifjúsági szabadegyetem
Ismeretátadás, beszélgetés, vita formái, módszerei
- 18-án, szombat**
„Bagolyvári” író-olvasó találkozó
- 20-án, pénteken 19.00 órákor**
Filmművészeti szabadegyetem
Francia film II.
J. Rouch: Lassan, lassacskán
- 21-én, szombaton 17.00 órákor**
Diákpárba
Kecskemét középiskolásainak szellemi-ügyességi sportjátékok a Városi Sportcsarnokban
- 21-én, szombaton**
Nyitott kerámiaműhely
- 23-án, hétfőn 17.00 órákor**
Ifjúsági szabadegyetem
Vetélkedő, játék
Előadó: Bárdos Ferenc, az Úttörő- és Ifjúsági Otthon közművelődési csoportvezetője
- 28-án, szombaton**
Nyitott tűzzománcműhely
- 28-án, szombaton**
Budapesti színházlátogatás
Erkel Színház: Hunyadi László
Traviata
19.00 órákor
Katalin-bál

- 30-án, hétfőn 17.00 órákor**
Ifjúsági szabadegyetem
Ötletbörze, gyakorlati szituációk
Vezeti: Csizmadia Ilona, az Úttörő- és Ifjúsági Otthon munkatársa
- 27-én, pénteken 19.00 órákor**
Médium filmklub II.
Godard: Keresztezte: Carmen (1984)
- Kiállítások:**
Október 26—november 8. Mészáros Mariann grafikai
November 9—november 22. Brunsák András festményei, grafikai
November 23—december 6. Szabó Zsuzsa batikjai

BUDAPEST TOURIST

Szilveszteri és karácsonyi programok több helyszínen széles választékban 1200 Ft és 4000 Ft között!
Siprogramok, üdülések a gázművekkel közös szervezésben a környező országokban 1890 Ft-tól 14 000 Ft-ig különböző kategóriákban!
Nyugdíjasoknak, nászutasoknak kedvezményes üdülések!
Gyerme- és sportprogramok a téli szünidőre!
Naponta 7.30-tól este 18.30-ig várjuk érdeklődésüket az új bevásárlóudvar, Hornyik J. krt. 11. sz. alatti új irodánkban, vagy a 23-444-es telefonszámon.
Valutaeladás, vízumintézés, Malév-információk és jegyértékesítés!
Kérjük, látogasson meg bennünket és nézze át téli—tavaszi ajánlatainkat!

PUSZTATOURIST

Operalátogatás! November 7-én autóbust indítunk a Rózsalovag c. operára. Bonsoir Paris című látványos revü a bp.-i cirkuszban. A november 2-ai előadásra autóbusszal utazó csoportot indítunk.
Kirándulás Bécsbe! Időpont: 1987. december 4—6. Irányár: 4200 Ft. Utazás személygépkocsival. Költpénz: 2160 Ft.

FEGYVERES ERŐK KLUBJA

- 1-én, 16 órákor:**
Tablókiállítás az MSZMP megalakításának évfordulója alkalmából
- 4-én, 18 órákor:**
Aranykapa tanfolyam
- 6-án, 10 órákor:**
Bélyegkiállítás november 7. tiszteletére
19 órákor:
Műsoros est: Ez is, az is operett
- 18-án, 18 órákor:**
Aranykapa tanfolyam
- 20-án, 18 órákor:**
Katalin-bál

KECSKEMÉTI KATONA JÓZSEF SZÍNHÁZ

AZ ERDEI FERENC MŰVELŐDÉSI KÖZPONTBAN

Luxemburg grófja: 1-jén 19 ó (Buday), 7-én 15 ó (Törzs), 8-án 15 ó (Ruttkai), 12-én 17 ó (Németh), 13-án 19 ó (Bessenyei), 14-én 19 ó (bsz), 15-én 15 ó (Gombaszögi), 15-én 19 ó (Kada), 19-én 17 ó (Vörösmarty), 20-án 19 ó (bsz), 21-én 19 ó (Kiss), 26-án 15 ó (Kabos), 28-án 19 ó (bsz), 29-én 19 ó (Latabár).

Légy jó mindhalálig: 4-én 15 ó (bsz), 13-án 15 ó (bsz), 14-én 15 ó (bsz), 20-án 15 ó (bsz), 21-én 15 ó (Kiskunfélegyházi), 28-án 15 ó (bsz).

A KELEMEN LÁSZLÓ KAMARASZÍNHÁZBAN

Pygmalion: 1-én 19 ó (bsz), 3-án 19 ó

(József A.), 4-én 19 ó (bsz), 5-én 19 ó (bsz), 6-án 19 ó (bsz), 7-én 19 ó (bsz), 8-án 19 ó (bsz), 10-én 19 ó (Móricz), 11-én 19 ó (bsz), 12-én 19 ó (bsz), 13-án 19 ó (bsz), 14-én 19 ó (bsz), 15-én 19 ó (bsz), 17-én 19 ó (bsz), 18-án 19 ó (bsz), 19-én 19 ó (bsz), 20-án 19 ó (bsz), 21-én 19 ó (bsz), 22-én 19 ó (bsz), 24-én 19 ó (bsz), 25-én 19 ó (bsz).

Szarkofág: 27-én 19 ó (Kelemen László, bemutató előadás).

Ciróka Bábszínház (az SZMT Művelődési Házban)

Szegény ördög: 4-én 10 ó, 4-én 14 ó, 18-án 10 ó, 18-án 14 ó. **Hahó nyuszi:** 11-én 10 ó, 11-én 14 ó, 25-én 10 ó, 25-én 14 ó.

PLANETÁRIUM

Találkozás a Halley-üstökösse: Szólunk az üstökösökről általában, visszatérésének történeti áttekintésén át a modern kutatások eredményéig: 1-jén 10 órakor.

Ember a Marsra? 1-jén 15, 4-én 15 órakor.

Irány a Mars: Űrbázis a Phoboson: (csillagászati szabadegetemi előadás) 2-án 18 órakor.

Utazás a Naprendszerben: Műsorunk áttekintést ad arról, hogyan ismerte fel az ember szűkebb kozmikus környezetét, a Naprendszert: 9-én 19, 11-én 15, 15-én 15 órakor.

Csillagmese kicsiknek: 15-én 10 órakor.
A Naprendszer kutatásának legújabb eredményei: (csillagászati szabadegetemi előadás) 16-án 18 órakor.

A csillagok világa: A csillagok energia-termelése és „halála” történetét mutatjuk be. 18-án 15, 23-án 19, 25-én 15, 29-én 15 órakor.

Hazánk csillagos égboltja: A hazánkban látható csillagképekről, elnevezésükről adunk tájékoztatást. 28-án 15, 29-én 10 órakor.

Csillagok születése és halála: (csillagászati szabadegetemi előadás) 30-án 18 óra.

November 1-jén este a Planetárium előtt távcsöves bemutatót tartunk.

Csoportokat bármikor fogadunk előzetes telefonmegbeszélés szerint, tetszőleges témában és a műsortól eltérő időpontban is. Telefonszám: 22-994.

MIT, HOL, MIKOR?

Katona József Múzeum (Bethlen krt. 1. T.: 21-281)

A kerámiaművesség emlékei a Duna—Tisza közén — régészeti-néprajzi kiállítás —

Nyitva: hétfő kivételével naponta 10—18 óráig

Kecskeméti Galéria (Cifrapalota, Rákóczi út 1. T.: 21-776)

A XIX—XX. századi magyar festészet

TÓTH MENYHÉRT életmű-kiállítás. A Nemzetközi Zomácművészeti Alkotótelep kiállítása

DÍSZTEREM

FARAGÓ Géza (1877—1928) plakátjai, jelmeztervei, festményei, rajzai

II. emelet

FARAGÓ Géza (1877—1928) grafikai és színháztervei

Nyitva: hétfő kivételével naponta 10—18 óráig

SZÓRAKATÉNUSZ Játékmúzeum (Gáspár A. u. 11. T.: 20-332)

Építőjátékok; Nagyszüleink játécai városban és falun

Régi idők papírlapjai — időszak kiállítás —

Nyitva: hétfő kivételével naponta 10—18 óráig

Magyar Naív Művészek Múzeuma (Gáspár A. u. 11. T.: 24-767)

A képzőművészet vadvirágai — állandó kiállítás —

Szabó István festő és Kiss Gyula szoborfaragó kiállítása

Nyitva: hétfő kivételével naponta 10—18 óráig

Orvos- és Gyógyszerésztörténeti Múzeum (Kölcsy u. 3. T.: 29-964)

Két évszázad orvos- és gyógyszerésztörténeti emlékei Bács-Kiskun megyében

Nyitva: hétfő kivételével naponta 10—18 óráig

Újkori Történeti Múzeum (Bánk bán u. 9.)

Város a futóhomokon — Kecskemét a 19—20. században —

Nyitva: hétfő kivételével naponta 10—18 óráig

Katona József-emlékház (Katona J. u. 5.)

Átalakítás miatt zárva.

„Bozso-gyűjtemény” (Klapka u. 34. T.: 24-625)

Nyitva: péntek, szombat, vasárnap 10—18 óráig

Kecskeméti Református Egyházközség Könyvtára (Szabadság tér 7.)

Nyitva: keddtől péntekig 9—16 óráig

Duna Melléki Református Egyházkerület Egyházművészeti Múzeuma

(Szabadság tér 7. Villám István utcai bejáró)

Nyitva: hétfő kivételével naponta 10—18 óráig

A Magyar Népi Iparművészet Múzeuma (Szerfőző u. 19/A. T.: 27-203)

Állandó kiállítás. Nyitva: hétfő és kedd kivételével naponta 10—18 óráig

Leskowsky Albert hangszergyűjteménye (Jókai tér 2.)

Nyitva: péntek, szombat 9—17 óráig

MTA Földrendésvizsgáló Múzeuma (Jókai tér 2.)

Nyitva: péntek—szombat 9—17 óráig

**SZAKSZERVEZETEK
"TÁNCSCS MIHÁLY"
MŰVELŐDÉSI KÖZPONTJA**

MŰVELŐDÉSI KÖZPONT (Kecskemét, Rákóczi u. 3.)

November 2. 16.00 óra

Bátrak sportja címmel az MHSZ életét bemutató kiállítás megnyitója

Nyitva: november 2—14-éig

naponta: 9—18 óráig

szombaton és vasárnap 9—14 óráig

November 7. 19—01 óráig

Esthajnal Diszkó-show

November 19.

15.30 órakor **Felnőttsorozat**

17.30 órakor **Szakkultúratanulók-klub**

A Kárpát-medencében együtt régén és ma

November 21-én 19—01 óráig

Esthajnal Diszkó-show

SZMT-székház (Kisfaludy u. 6—8.)

November 6. 16.00 órakor

Fotószakkörök és fotóamatőrök megyei kiállítása

Nyitva: november 30-áig

Naponta 9—18 óráig

November 14.

Megegyezési Amatőr Vers- és Prózamondóverseny a

NOSZF 70. évfordulója tiszteletére

Imre Gábor nyugdíjasklub

November 3. 15.30 órakor Kisfaludy u. 6—8.

A nyugdíjasklub ünnepi közgyűlése

November 10.

TIT-előadás: Ismerd meg városodat

Ea.: Heltai Nándor

November 17.

Filmvetítés: Kincs ami nincs

November 24.

Zenedélután

Minden hónap második keddjén díjtalan jogi tanácsadás.

Minden péntek délután kézimunka, szabás-varrás foglalkozás.

Tanfolyamok — szakkörök

Jazzbalett-tanfolyam hétfő—kedd

Klasszikus balett hétfő—kedd

Kondicionáló torna hétfő

Szabás-varrás tanfolyam kezdő I. cs. hétfő—csütörtök

kezdő II. cs. kedd—péntek

haladó szerda

Diszítóművész-szakkör (Szilády K. u. 6.) hétfő 17—19 óra

Fotószakkör szombat 9—12 óra

Éremgyűjtők egyesülete szombat 9—12 óra

Partiscum Színpad csütörtök 17—21 óra

Ifjúsági belyeggyűjtő kör szombat 9—12 óra

SZÓRAKATÉNU SZ

1-jén, vasárnap

10—13 óráig: **Egyszerű szöveg, fonás**

10—13 óráig: **Nemezelés**

November 1-től november 8-ig

Országos nemezkészítő tanfolyam

14-én, szombaton

10—12 óráig: **Bábuk és babák készítése**

10—12 óráig: **Gyöngyszöveg**

14.30—17-ig: **Fajátékok készítése**

14.30—17-ig: **Papírhajtogatás**

15-én, vasárnap

10—13 óráig: **Egyszerű szöveg, fonás**

10—13 óráig: **Körjátékok**

21-én, szombaton

10—12 óráig: **„Mese, mese mátká . . .”**

10—12 óráig: **Nemezelés**

14.30—17-ig: **Aprók tánca**

22-én, vasárnap

10—13 óráig: **Mozaik-játékok**

10—13 óráig: **Játékok vízparti növényekből**

28-án, szombaton

Egész nap a **„Régi idők papírajátékai”** c. kiállításához kapcsolódó foglalkozások

29-én, vasárnap

10—13 óráig: **Hangszerkészítés**

10—13 óráig: **Agyagművészet**

A foglalkozások részvételi díja hatéves kortól és szervezett óvodás csoportok részére: 10 Ft. A múzeum látogatása gyerekeknek díjtalan, felnőtteknek: 4 Ft. A műhelyfoglalkozásokra bérlet is váltható, melynek ára egy évre: 100 Ft. A csoportokat kérjük előre bejelenteni a 20-332-es telefonon!

KECSKEMÉTI SZEMLE. A Kecskeméti Városi Tanács havonta megjelenő lapja. Felelős szerkesztő: Ballai József. Kiadja: a Bács-Kiskun Megyei Lapkiadó Vállalat. Felelős kiadó: Preiszinger András igazgató. Készült a Petőfi Nyomdában, Kecskemét, Külső-Szegedi út 6. 6001. Felelős vezető: Birkás Béla vezérigazgató. HU ISSN 0236-5510. A nyomdai megrendelés száma: 74307. A szerkesztőség címe: 6000 Kecskemét, Kossuth tér 1. Telefon: 22-877. A szerkesztő bizottság elnöke: Császár Cirill. A lap ára példányonként 12 forint, egy évre 144 forint.

87. 74 307 Petőfi Nyomda, Kecskemét

KUVAITBÓL — A KSC KISPADJÁRA

Az egykori kapus edzőként is bizonyítani szeretne

„Szentmihályi Antal (1939-ben született) labdarúgó, edző. A Vasas SC, majd az Ú. Dózsa játékosa, 1961—69 között 31 mérkőzésen volt a válogatott kapusa. Egy világbajnokságon (1966) vett részt. Tagja volt az 1964-es olimpián arany- és az Európa-bajnokságon bronzérmert nyert magyar gárdának. Klubcsapataival 1961—74 között nyolc aranyérmert nyert (Vasas : 2, Dózsa : 6). Edzőként 1977 és 1982 között a Székesfehérvári Máv, a Tabánnya, az MTK-VM és a Videoton csapatánál működött.” (Idézet a Sportlexikon második kötetéből).

„Hivatalosan” ennyit tudtam Szentmihályi Antaltól, a Kecskeméti SC NB II-es labdarúgócsapatának vezetőedzőjéről. Azért csak hivatalosan, mert ifjanc focikedvelő koromban sokszor láttam védeni, többször is megcsodáltam higgadt, de ugyanakkor látványos mozdulatait, amikor egy-egy lövést, fejest hárított a kapuban.

Szerencsés időpontban találkoztunk, néhány nappal az 5—1-es kecskeméti győzelemmel végződött KSC—Bp. Volán találkozó után. Érthetően nyugodt volt az egyébként is higgadtságáról, megfontoltságáról közismert edző.

— Először is arról kérdezém, ami a Sportlexikonból kimaradt. Miként került a távoli Kuvaitba a hazai pályán is sikeresnek mondott edző?

— Az MLSZ-től kaptam lehetőséget, ami olyan csábító volt, hogy nem lehetett nemet mondani a felké-

résnek. Különben is szerettem volna kipróbálni a tudásomat idegen, szokatlan környezetben is. Kuvaitban erre bőven volt lehetőségem, hiszen az ország forró klímája és az arab emberek életformája miatt az edzések látogatottsága nem éppen európai szintű volt, így egy-egy foglalkozáson a húszas keretből néha csak nyolcan tízen jelentek meg. Egyébként az Al Shabab együttesénél álltam alkalmazásban négy esztendeig.

— Aztán visszatért Magyarországára és egyetlen vágya maradt: **elszereződni a KSC-hez...**

— No nem éppen így történt a dolog. Május végén tértem haza, volt egy-két csapat, amelyikkel tárgyaltam, néhánnyal konkrétan, többekkel csak érintőlegesen, ám szerződést nem kötöttem. Nem estem kétségbe, úgy gondoltam, jól is jön egy év pihenő. Már el is könyveltem magamban a dolgot, amikor a Dózsa és a KSC között tárgyalások kezdődtek a „kis” Czéh Laci leigazolásának az ügyében. Kiderült a kék-fehéreknek az osztályozók miatt még nem volt alkalmuk megfelelő edzővel beszélniük, a dőzsások ajánlották, hogy vegyük föl a kapcsolatot. Elég gyorsan megegyeztünk, két napon belül pecsét került a szerződésre.

— Egy állás nélküli edzőnek nem volt más választása, mint egy állással rendelkező másodosztályú kiscsapat. **Kényszerpályára került?**

— Nem, egyáltalán nem. Már mondtam, hogy nem erőltettem túlságosan az

edzősködést, nem ismertem a hazai bajnokságokat, egy esztendő az akklimatizálódásra szántam. Azért döntöttem úgy, hogy elvállalom a KSC-t, mert a Dózsa ajánlotta, aztán pedig azért, mert nagyon szimpatikusak voltak már az első találkozásakor is a kecskeméti vezetők. Mint később kiderült, úgy tálták a problémát, ahogy az a valóságban volt. Sőt, még talán kissé borongósabbra is festették a helyzetet, mint az valójában kinézett.

— Tehát egymásra talált az osztályozók kétséges kimenetele miatt időzavarba került klub és a külföldi szerződéséről kissé rossz ütemben hazatérő edző. Milyen kép fogadta a közelgő bajnoki rajt előtt a kecskeméti öltözőben?

— Tudtam, hogy a kék-fehérek nem dúskálnak játékosban, meg, hogy sok a sérült a csapatnál. Így aztán tisztában voltam azzal, hogy nehéz szezonkezdet elé nézünk. A rajtig csak néhány rövid hét volt hátra, az át-

igazolások sem akartak rendeződni.

— Ha mindehhez a hátráló tényezőkhez hozzávesszük, hogy az edző is meglehetősen sötétben tapogatózott, lévén, hogy éveken keresztül alaposan kicserélődött az NB II. mezőnye, akkor már-már bravúrosnak mondhatjuk a KSC első tíz mérkőzésén elért ötvenszázalékos eredményét.

— Valóban reményekre jogosíthat föl az indulás, erre én is csak titkon számítottam. Az NB II-ből csak azokat a csapatokat ismerem, akikkel eddig játszottunk. Egyébként a játékosok elmondásai és néhány ismerősöm tanácsai alapján dolgozom ki a követendő taktikát. Tavasztól már a saját tapasztalataimra is támaszkodhatok majd, hiszen akkorra már minden ellenfelet legalább egy alkalommal láttam játszani is.

— Érdekes hasonlóságot vélek fölfedezni a múlt és a jelen között. Annak idején az élvonal kiscsapatánál, a Székesfehérvári Máv Előre-nél

ért el nagy-nagy, mindenki által megcsodált sikereket a rutintalan, még zöldfülűnek számító edző, most a KSC van hasonló helyzetben...

— Én nagyon szívesen emlékszem vissza a Mávnál eltöltött két esztendőre. Valóban kicsit hasonló volt a szituáció a mostanihoz, ott is egy nagyon jó szellemű, lelkes csapatot vettem át, s úgy érzem, hogy jelen pillanatban a kecskeméti játékosaim is képesek felülmúlni önmagukat, szívvel-lélekkel játszanak, megfelelő erőbedobással készülnek. Remélhetőleg ez megmarad a jövőben is.

— S ez mire lehet elegendő az NB II-ben? Egyáltalán milyen színvonalúnak ítéli meg az első tíz mérkőzés alapján a második vonal erejét?

— Nem szívesen beszélnék arról, hogy a hivatalos célkitűzést ki kellene javítani, de azt már most is látom, hogy a gárda többre képes annál, mint pusztán az osztályozó elkerülése. A gond nélküli bentmaradást azt hiszem teljesíteni tudjuk, de egy labdarúgónak nem lehet az a célja, hogy ne akarjon többet elérni. Csak egy a fontos, minél többet kihozzunk magunkból, mindig minden körülmények között a győzelemre törekedjünk. Harcolunk, küzdünk a mérkőzéseken, de azt hiszem számszerűleg ennél többet kár lenne megfogalmazni. A kérdés második részére válaszolva pedig az a véleményem, hogy az NB II. színvonala szerintem jónak mondható, játszanak ebben az osztályban kiváló képesű labdarúgók is, a mérkőzéseken pedig pillanatnyi dolgok dönthetnek, annyira

kiegyensúlyozott a mezőny.

— Minek tudható be az, hogy a KSC a tizedig fordulóig még nem játszott döntetlenre, vagy győzelem vagy vereség van a csapat tarisznyájában?

— Talán a nyíltsisakos taktikáknak is része van ebben, de ennél sokkal fontosabb, hogy semmilyen körülmények közt sem alku szik meg a csapat. Értem ezalatt, hogy a KSC nem játszana egy Haladás—FTC-szerű unalmas, mármár bundaszagú meccset, hanem az utolsó percig küzdve próbál meg jobb eredményt elérni. Ennek a harcmódnak köszönhető a Csepel legyőzése is, talán más újonc már örült volna a biztos egy pontnak, mi viszont az utolsó pillanatokban győztes gólt értünk el.

— Azt mondják, a KSC túlságosan erőszakosan játszik, a játékosok nem kímélik sem az ellenfelet, sem önmagukat a mérkőzéseken.

— Játékos koromban is szerettem az angol focit, különösen védeni volt jó az angolok ellen. Elfutottak, közepre íveltek, a kapus meg lehúzhatta a labdát. Kuvaitban azonban sok-sok angol ligamérkőzést nézhettem végig, s azóta csodálójá vagyok a szigetországi labdarúgók játéknak. Észre kell venni, hogy ez a tudatos játék gyakran felszínre hozhat olyan labdarúgókat, akiket egyébként talán csak középszerűnek minősítenénk. A lelkesedés a küzdeniakarás és a kemény, határozott labdarúgás az, ami közel áll a szívemhez. Nos, mi valóban keményebb, az átlagnál az árnyalattal keményebben játszunk. Ám azt is látni

kell, hogy egy-egy becsúszást ugyan elhibázzunk, de sérülést még egyetlen ellenfélnek sem okoztunk.

— A bírák miként fogadják ezt az erőszakos, kemény harcmódot?

— Nem fogadják el. Hogy miért nem, az más kérdés. Pedig látni kellene, hogy a technikás, szép játék korszaka tünőben van. A minap olvastam a Dózsa—Den Haag mérkőzés kritikáját. Valahogy úgy volt megfogalmazva, hogy a jobbik csapat esett ki a kupából, azért mert gyengébb volt. A magyar bírónak is különbséget kellene végre tenniök a szándékos durvaság, egy utánrúgás és az elhibázott szerelés között. Igaz, hogy mi is gyakrabban hibázzunk még, sokszor még szabálytalanra sikerül a keménynek szánt belépő, de ha a bírák nem segítenek, sőt elveszik a magyar játékosok kedvét a határozott játék elcsajátításától, akkor nehezebben zárkozhatunk föl az európai élvonalhoz.

— Azt mondják, kapusból soha sem lesz jó edző. Mi erről a véleménye?

— Valóban kevesebb edző kerül ki a kapusok közül, de az is igaz, hogy amíg a mezőnyben tizen játszanak, addig a hálót egyetlen ember őrzi. Arról sincs adat, hogy mennyien próbálkoztak meg a kapusok közül az edzősködéssel. Bicskei, Gelei és jómagam alkotjuk a két első osztály „edzőkapus” mezőnyét. Munkámmal szeretném bebizonyítani a fent idézett állítás ellenkezőjét.

— Mi, kecskeméti foci kedvelők szívből reméljük, hogy sikerül.

Rajtmár István

Judit kockákat rakosgat egymásba, közben halkán mondogatja: bele-bele-bele. Aztán ránéz a mesekönyvére és bégetni kezd: bee, barika, beee. Megeteti a babáját és maga is enni kér. Máskor apja cipőjében csoszogva kiabálja:

— Apa elment dolgozni!

Játszik a kislány, és játékában benne van az egész élete.

Hogyan játszik a gyermek?

A szakemberek nagyon sokat vitatkoznak azon, vajon mit nevezhetünk játéknak, és mi ennek a tevékenységformának a magyarázata. Vannak, akik úgy tartják, a játék lényege a majd felnőttkorban használatos cselekvések gyakorlása. Mások szerint a gyerek az őt ért feszültségek, stresszek hatását csökkenti a játék segítségével úgy, hogy az ijesztő eseményt megismétli, s azzal „úrrá lesz felette”. Megint más elmélet azt állítja, hogy a játékban az ismétlés az, ami biztonságot, és ezáltal örömet nyújt. Amiben a szakemberek egyetértenek, az az, hogy a játék mindig, minden körülmények között önmagáért, pusztán a játék élvezetéből való örömforrás.

Ha megpróbáljuk végigtekinteni, hogy a különböző korú gyerekek milyen játékokat játszanak, láthatjuk, hogy szinte végtelen számú módját és eszközt találjuk a játéktevékenységnek. A néhány hónapos csecsemőnek a legfontosabb örömforrás a saját teste. Rúgkapál, mozgatja ujjait és nézegeti, közben nagyokat sikongat örömeiben. Azt gondolhatnánk, nincs különösebb jelentősége annak, hogy húzogatja egy kisbaba a lábát a szájához, legfeljebb elcsodálkozunk, milyen rugalmas a teste. Pedig ezek a játékok nagyon fontosak a gyermek fejlődése szempontjából.

Amikor a másfél éves gyerekek örömmel ismételteti

testrészeinek nevét, és mutat saját, vagy anyja, apja megfelelő testtájára, a világ számára legfontosabb részével, a saját testével ismerkedik. Ha egy ilyen korú gyereket figyelünk, láthatjuk, szinte minden játékában nagy szerepet kap valamelyik testrésze. Tükör előtt állva vég nélkül öltögeti nyelvét, vagy tesz számára érdekes mozdulatokat.

Sokszor előfordul, hogy a felnőtteket idegesíti a gyerek egy-egy mozdulatban lelt öröme, mert ugyanazt a cselekvést ilyenkor a gyerek számtalanszor újra megismétli. Fog egy kockát, és mindent, amit talál, végigütöget vele, vagy azonos módon újra és újra végigrohan a szobán. Ha már nagyobb, ujját húzza a kerítésleceken, vagy ugyanazt a hangot ismételve kántál egy véget nem érő dallamot. Ezekben a játékokban a gyerekek éppen az az öröm, hogy mindig ugyanazt az eredményt kapja. Tesz valamit, és a következmény az, amit várt. Az állandóság biztonságot, ezzel örömet szerez a gyerek számára.

Másfél-kétéves koráig egy gyerek bármilyen tárgyat játékként használhat. Ebben az időszakban a gyerek azokat a holmikat, amiket játék gyanánt adnak neki, néhány egyszerű cselekvési formában használja. Ha hangot ad a tárgy, próbálgatja „szóra birni”, ha gurítani lehet, gurítgatja, ha bele lehet tenni más tárgyakat, arra használ-

ja. Végül is néhány mozdulatot, cselekvéssort próbál ki minden tárgyon, függetlenül annak eredeti rendeltetésétől. Nem csoda tehát, ha ilyenkor a gyerek gyakran talál megfelelő játékokat a konyhában, vagy apja barkácsszerszámai között, mint a játékpolcán. Ebben a korban az a jó játék, ami gurul, csörög, kapirgálni is lehet, esetleg tarka színű is.

A nagyobb gyerekek játékában egyre többször jelenik meg az utánzás. Az utánzás a személyiség fejlődésében a környezet által közvetített elvárások, megfelelő viselkedésmódok elsajátításának egyik formája. A gyerek egy helyzetben úgy viselkedik, ahogyan azt apjától, anyjától, vagy más, számára fontos személytől látta. Egy gyerek mindent utánaz, amit a környezetben tapasztal. Így sajátítja el a különböző helyzetekben megfelelő reakciómódokat. Utánozza anyját, ahogy söpröget, később a tanító nényt, ahogyan feladatokat ad a gyerekeknek. Sokszor egy látható cselekvés utánzása szorongással terhes helyzeteken is átsegít egy gyereket. Két kisfiút láttam egyszer, ahogyan egy kutyával barátságot kötöttek. A nagyobbik, kb. négyéves lehetett, szemeimmel láthatóan félve óvakodott a kutyushoz, aztán minthogy az nagyon barátságos volt, megsimogatta. Egyre bátrabb volt, végül eldicsekedett a kicsinek is.

A kisebb fiú annyira félt az állattól, hogy messzire elfutott, amikor meglátta. Ahogy hallgatta barátja dicsérvését, kérte: „Még, még simogasd egy kicsit!” Majd látva a nagyobb bátorságát, maga is végre meg merte simogatni a kutyust. Ezeknek a gyerekeknek a játékában ezután biztosan gyakran szerepelt egy barátságos, megsimogatható kutya, amit ők bátran megfognak. Azt, hogy a gyerek mikor utánoz játékos formában, és mikor valóságos cél elérése érdekében, biztosan el lehet különíteni. Ha a gyerek játszik, viselkedésében a valóság és a fantázia különül. A környezetének minden tárgya szerepelhet bármilyen másik tárgy vagy személy helyett — a képzeletében. Az így játszó gyerek nem igényel különösebben kidolgozott játéktárgyat, mert fantáziájával mindent ki tud nevezni valami másnak. (A nagyon speciális játékok még igazából akadályozzák is ezt a képzeletbeli átalakítást.) Az egyik percben ő maga egy kutya, ugatva mászik végig a szőnyegen. Aztán egy pillanat alatt átváltozik háziasszonnyá, kis edénykéiben láthatatlan ételeket szolgál fel láthatatlan vendégeknek. Ha autózik, autóként megfelel egy szék is, a többit pótolja a fantázia.

Azok a történetek, amiket egy gyerek eljátszik, mindig tartalmaznak a számára fontos, feszültségekkel teli elemeket. A játékbeli események általában valamilyen módon rövidítve vagy megváltoztatva azt adják vissza, ami a gyerekek valójában megtörtént. Az ijesztő, szorongást keltő élményeket a gyerek újra meg újra eljátszsa, ezzel feloldja az élmény nyomasztó érzelmi hatását. Képzeletében legyőzi a rátámadó gonoszt, és ez hozzásegíti ahhoz, hogy kevésbé féljen este a sötétben.

Az általa eljátszott történetben megvív a sárkánnyal, agyoncsapja a boszorkányt, vagy egy mesteri rúgással leszereli a betörőt. De ezekben a fantáziákban nem csak az agresszív reakciókat lehet megtalálni. Bármelyik szülő megértheti a gyermekét gyötörő gondokat, ha figyelmesen hallgatja őt játék közben, vagy jól megnézi a rajzait. (A szakemberek többek között ezt használják fel a gyerekek vizsgálatakor. Amit nem tud elmondani a gyerek, azt előadja játékban, vagy rajzban.)

Egy hatéves kislány játékát figyeltem egyszer. A kislány babázott, a babák egy család különböző tagjait személyesítették meg. Egy szerre az apukababának „véletlenül” leesett a feje. „Ez nem jó, ezt eldobom!” — mondta a kislány és egy másik babát nevezett ki apukának. Később erre a sorsra jutott a mama is. A történet szerint a szülők elmentek szórakozni, egyedül hagyva otthon a három kistestvért. Azok hiába várták szüleiket, mert az anyu és az apu nem akartak többet hazamenni. A játék bonyolult történetben folytatódott, amiben a szülők többször nem szerepeltek. Ennek a kislánynak a szülei elváltak, és mindketten hamarosan újabb kapcsolatok alakítottak ki. A kislánnyal egyikük sem beszélt meg a történeteket. Így a kislány fejében teljes bizonytalanság volt az anyukák és apukák kiléte felől. Az, ahogyan a játékban a babák egyedül maradtak otthon, jelzi, mennyire szorong ez a kislány attól, hogy végül őt is egyedül hagyják a szülei. A játékban az lett a történet vége, hogy a gyerekek hamar felnőttek és önálló életet kezdtek.

Az 5–6 éves gyerekek játékában egyre gyakoribb a szerepek megjelenítése. Egy vonzó foglalkozás a hozzá-

tartozó kellékekkel hosszú, bonyolult történetű játék alapját adhatja. Ilyenkor a szerephez tartozó tárgyak hasonlósága nagyon fontos, ezért szokták a gyerekek annyira szeretni az igazihoz hasonló orvosi táskát, fodrászkellékeket, vagy babaszobát. Ezekben a játékokban a gyerek pontosan előadja azokat a mozdulatokat, ismétli a szavakat, amiket a szerephez tartozónak vél.

A játék legkésőbb megjele-nő formája a szabályjáték. Kezdetben a szabályok kialakítása képezi a játékot magát, ilyenkor szoktak a gyerekek azon összeveszni, ki a „parancs”, azaz aki megállapítja a szabályokat. Később a játék legfontosabb része az lesz, hogy a kimondott szabályoknak megfeleljen. A gyerekek pontosan örködnék a maguk alakította törvények betartása felett. A „Ki nevet a végén?” típusú, szerencsén alapuló játékokon a gyerekek megtanulnak veszíteni úgy, hogy tényleges kár nem éri őket. Kialakítják magukban azt a képességet, hogy egy helyzetre vonatkozó szabályokat akkor is elfogadjanak, ha az számukra hátrányos. Az a gyerek, aki a Marokkó játék közben maga ismeri be, hogy a pálcák megmozdultak, a lépést elveszítette, már az önfejelem magas szintjén van.

A gyerekek játéktevékenysége életüket tükrözi. Az ahogyan játszanak, jellemző rájuk, élményeikre, a családra, amiben élnek. Örömről és bánatról kifejezése. Érdemes figyelni, hogyan játszanak gyermekeink.

Véleményüket, kérdéseiket várjuk, a közérdeklődésre számot tartó javaslatokat megvalósítjuk.

KÖTÖRŐ EMESE
pszichológus

Malomtörténet

Több kecskeméti újdonsággal lepte meg olvasóit a Vasárnapi Újság 1857. április 19-én. „Kecskeméten egy részvénytársulat gőzmalomt szándékozik építeni. Egy lovaskaszárnya építése is tervben van. Továbbá a város a pályafő közelében levő helyet fákkal beültetni és sétánnyá alakítani határozta.”

A rövid információ szerzője okkal kezdte a jó hírek sorolását a malomépitési tervekkel. Szenzációnak számított akkoriban egy-egy új gőzmalom.

Hála Széchenyi István új iránti fogékonyságának, teremtő kedvének, kiváló szakembereinknek, a múlt század hatodik évtizedében a világ élvonalába került a magyar malomipar.

Olyan izletes lisztet sehol sem öröltek a XIX. század közepén, mint a magyarországi gőzmalomokban.

A József nádorról elnevezett pesti József Hengermalom Rt. helyettesítette először a vízszintes fekvő malomköveket hengerpárokkal.

Minek köszönhetette a csillapíthatatlan honfiú buzgalmu gróf e tervének sikerét?

Tudott számolni!

Az első között ismerte föl a külkereskedelem fontosságát! 1837. szeptember 27-én ezt írta Hunter angol gyárosnak (akitől egy cséplőgépet vásárolt korábban): „Most egy másik cél áll előttem... és ez a gabonának nagybani kivitele Magyarországból. Ugyanis szeretném ezt a kivitt liszt kivittelé átváltoztatni, amelyre nem tudok jobb tervet — már amennyire én képes vagyok odafigyelni (!, H. N.) —, mint hogy gőzmalomt állítunk fel, azután még egy malmot és ismét egyet, és így tovább. Hogy azonban ezt megtehessek, a legelső malomnak, főleg takarékosági szem-

pontból (!, H. N.) sikerülnie kell.”

□ □ □

Hat évvel az elhatározás nyilvánítása, öttel az első magyar gőzmalom alapítása után Debrecenben is összeadtak vállalkozó szellemű kereskedők, földbirtokosok 81 ezer frt-ot és fölépítették az évente 42 ezer mázsa őrlésére alkalmas — a mai helyzet és nézőpont szerint — első vidéki gőzmalomt.

Az Alföldön harmadikként, Kecskeméten elsőként épített gőzmalomt Tóth József. Nagyjából a mostani Meszöv-székház helyén 1857-ben kezdtek munkához a kőművesek. A következő évben csodálhattak először kecskemétiiek stabil, helyhez kötött gőzgépet, a tulajdonosról elnevezett József gőzmalom 24 lóerős büszkeségét.

Aligha tapsoltak örömmükben a kecskeméti szél- és szárazmalmosok, amikor megbízóik közül mind többen pártoltak át a gyorsabb, jobb technikához. Talán megbízhatóbbnak is bizonyult az új cég, mert bizony elő-előfordult, hogy a szálmalmos sorsú négy lábúak által működtetett őrlőberendezések tulajdonosai megrövidítették ügyfeleiket. Már 1597-ben kényte-

len volt a tekintetes tanács 16 szárazmalom-molnárt szabálytalan mérték használata miatt megbüntetni.

□ □ □

Kicsit előreszaladva az időrendben megállapítható, hogy meglepően sokáig állták a versenyt a minden tekintetben korszerűbb üzemekkel. 1830-ban 82 szárazmalomról tudtak a följegyzések, 1879-ben még mindig 38 előtt állhattak meg a búzával, rozssal, árpával megrakott szekerek. Lassan szaporodtak a kis terecskék Kecskeméten: nem mindegyik lebontott malom helyét építették be. Katona József — például — gyermek- és ifjúkorában otthona ablakából figyelhette a lakásukkal átellenben álló malom életét. Most gyermekek játszanak az Erkel, a Bánk bán és a Katona József utcával határolt kis térségen.

1907-ben még mindig 7 malom állta a versenyt. A legtovább a Nyíri út és a Széchenyi körút találkozásánál, a Beretvás szőlő mellett épített tartotta fenn magát. Zsindelytető fedte a kör alakú építményt. „Egy lóerő” mozgatta áttételekkel egy keresztben álló rúdhoz fogott négy lábú által a malomköveket. Utolsó éveiben — századunk harmadik évtizedének közepén — meg is örököltette Szunyoghy Farkas a helyi népelet, ipartörténet becses emléket. (Közbevetőleg: a város szélén néhány nagyobb, őkrökkel volt „nyomó szárazmalom” is volt, szerkezetüket szépen leírta Teleki Domokos 1796-ban megjelent hazai útleírásában.)

□ □ □

A megszokás hatalma még inkább csodálható, ha arra gondolunk, hogy a szárazmolnárokna a szélmolnárokkal is küzdeniük kellett a megrendel-

sekért. Egy akkoriban igencsak szigorúan vett pajzánkodási vizsgálat jegyzőkönyvében már szerepel a szélmalom. Szívós Katalin előadta tanúként, hogy „menvén a Szél Malom felé, látta, hogy Kállai Ilona edgy völgyben közel a Szélmalomhoz edgy szederjes színű, rövid mentéjű legénnyel állván beszélgetek...” Építésüket a szárazmalmosok minden lehetséges és szabálytalan módon nehezítették, akadályozták. A bölcsnek mondott tanácsbéliék húzták-halasztották a döntést, nem mertek ujjat húzni a tekintélyes és vagyonos, szerzett jogaikra hivatkozó malomtulajdonosokkal. Csak 1826-ban engedélyezett hat újabb szélmalmot. Döntésüket tűzvédelmi szempontokkal is indokolták: a város szélén épített (tornyos vagy bakos) szélmalomok kevésbé fenyegetik környezetüket, mint a viszonylag sűrűn lakott utcákba telepített szárazmalmok.

□ □ □

Noha a Tóth-féle malom keveset tett üzletkörének bővítéséért, forgalmának növeléséért, évről évre több megrendelőt vonzott. (A debreceni részvénytársaság a gabonatermelés növelésére vetőmagot osztott, premizálta a jobb búzát, lisztkereskedelemmel is foglalkozott, gépjavítóműhelyt szervezett...) A tulajdonos megtalálta számításait, de a jelentkező konkurencia újabb berendezések vásárlására kényszerítte. Ezért alakította át vállalkozását részvénytársasággá 1869-ben.

A Kecskeméti Lapok ebben az évben, május elsejei számában közölte: „Lestár Péter lett a kecskeméti gazdasági gőzmalomtlátsulat elnöke.” Három héttel később tudatták „Elhatározták új gőzmalom építését”. Büszkén tudatták: „Az új gépek annyi gőzzel, mint korábban 3 mázsát, most 5 mázsát képesek megőrölni.” Halad a világ!

Az elhatározást tett követte. A Kecskeméti Lapok ugyanazon év szeptember negyedikén kesernyésen örvendez: „A gőzmalom nagyon lassan de folytatást épül”. A Csányi utcai malom létesítéséből nagy részt vállalt Szappanos István földbirtokos. A Kecskeméti Gazdasági Gőzmalom korszerűbb berendezésével 1870-től sikerrel hadakozott a József malommal, forgalma nagyobbításáért. A Kecskeméti Lapok 1875. április 11-én vezércikkében foglalt állást a két vállalat versengésével. A föllendülő gazdaságot, az életszínvonal növekedése gyorsan nyilvánvalóvá tette, hogy egy ilyen alföldi metropolisban több malom is megélhet. Még a nem túlságosan jól sikerült 1894-dik évben is 7200 frt-ot oszthattak ki a részvénytulajdonosok között és 1108 frt-tal növelhették 160 ezer frt-os vagyónukat.

□ □ □

1883-ban alapították a Sertéshizlalók Gőzmalmi Rt-t. Külső-Szegedi úti üzemépületei ma is érdekes színfoltjai városunknak és ami legalább ennyire fontos: ma is a malomipart szolgálják.

A rákóczivárosi Ferenc gőzmalomban két évvel a századforduló előtt zúgtak fel először a gépek. A széles látókörű, szinte minden európai országot tanulmányozó Vujovich György alapította. Itt is, a többi malomban is hasznosították már az elektromos energiát.

Lángok pusztították el 1918 februárjában a legrégibb, időközben fürdővel is bővített kecskeméti malmot. A felülről terjedő tűz oltásával hasztalan próbálkozott néhány népfőlkölő tűzoltó. Sokan szabotázsra gyanakodtak.

Kecskemét tj. város 1931-ben kiadott ismertetője a Kecskeméti Gazdasági Gőzmalom és

Gőzfürdő Rt-ről ír a legtöbbet. A 6 vagonos, 17 hengerszékes, 2 pár köves modern berendezésű üzemben vetőmagtisztítással is foglalkoztak. Évente 150 vagon lisztet exportáltak Ausztriába és Csehszlovákiába. 350 lóerős gépe, saját áramfejlesztője és 3 nagy teherautója volt a jól vezetett üzemnek.

A Sertéshizlalók Gőzmalmi Rt méretei alig-alig maradtak el a gazdasági gőzmalométól, csupán exportja volt lényegesen kevesebb. A 2 hold területen elhelyezkedő Ferenc Gőzmalom teljesítménye mintegy a fele volt a 2 nagymaloménak.

□ □ □

A felszabadulás után gyorsan kiheverték a háborús kártételeket. Az 1949-ben államosított malmok irányítását később összszervonták. Jelenleg a Bács-Kiskun Megyei Gabonaforgalmi és Feldolgozó Vállalat üzemiként működnek. A felvásárló és feldolgozó tevékenység összekapcsolásával a fejlődés új távlatai nyíltak meg. Mind nagyobb igény mutatkozott az állattenyésztésnél nélkülözhetetlen keveréktakarmány iránt.

Az utóbbi évtizedek kecskeméti malomtörténete egy újabb közleményben foglalható össze. Írásom is csak néhány adalékkal, néhány mozzanattal érzékeltethette, hogy az utóbbi 130 évben húzó iparágnak számított Kecskeméten a malomipar.

Jóleső érzéssel tudatható, a vállalat mostani vezetői sokat tesznek a molnárhagyományok megőrzéséért, a múlt értékeinek továbbadásáért. Felkérésükre a vállalat egyik volt vezetője, dr. Kuczka Antal alapos munkával megírta a helyi malmok történetét. Remélhető, hogy még ebben az évtizedben nyomtatásban is olvashatjuk.

H. N.

SÉTÁK AZ ISMERŐS-ISMERETLEN KECSKEMÉTEN

Családi sírbolt a Szentháromság temetőben

TERVEZTE: MÁRKUS GÉZA (1872—1912)

A Leninváros mögött elterülő Szentháromság temetőről mindig is tudtam, hogy rengeteg értéket rejt fái, bokrai között. Az Ybl Miklós tervezte Ferenczy-kripta és a múlt század végén állított stáció és kálvária előtt áll egy igen szép szecessziós családi sírbolt. Az út felőli főhomlokaton íves nyílású kapuját Kovácsolt vasveretek és virágmotívumú rácsok díszítik. A kapu béléte — keretelése — szívörös, puha formálású, két oldalán egy-egy dombormű: mészkőből faragott angyal. A profilból ábrázolt nagyméretű alakok kezében lilium — az ártatlanság és a tisztaság szimbóluma, fejüket meghajtván a gyász jeleként. A bejáratot hangsúlyozza a két különlegesen formált, a szögletes tornyokat lezáró keresztben végződő külön faragott toronysüveg. Az épület oldalát ciklopfalazást utánzó vakolás borítja, az alsó párkány alatti stukkó szívvirág, inda, a felső alattit keresztetek sora díszíti. A kálváriával szemközti oldalon van a hátsó bejárat, mely a harangtoronyocskát is tartja. Itt találjuk a családi címet — a szokásos pajzsba egy kardot tartó ágaskodó farkas, és a feliratot: Balatoni Farkas Ignác családi sírboltja.

A Balatoni Farkas család sírboltjának főhomlokzata.

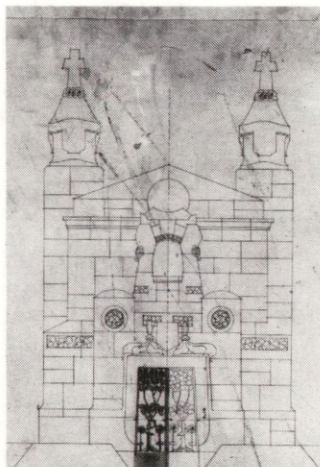
A harang feliratai — némi mászás után — még többet elárulnak: „Balatoni Farkas Celli emlékére készítették bánatos szülői: Farkas Ignác és Eszes Veronika. Öntötte és felszerelte Turi János és fia Ferencz Budapest 1904.”

A harang tehát ehhez a sírbolthoz készült. Az épület egységes szecessziós stílusa pedig azt valószínűsíti, hogy az 1904 előtti években építette a család, leányuk elvesztése után és az ő emlékére. A felirat mellett a gyermekre utal az épületen mindenhol megjelenő szívotívum és a lilium az angyalok kezében. Már mindazért az értékért amit ez a sírbolt magán hordoz nagyobb figyelmet érdemel, és mielőbbi felújítást. Az, hogy jelentős építész műve a tervrajz előkerülése előtt sem volt kérdés. A Bács-Kiskun Megyei Levéltár tervanyagának rendezése során előkerült lap — mely a hátsó homlok-

zatot mutatja — minden kétséget eloszlatott. A rajz jobb sarkában: „Márkus G. 903”. Ebben az évben Márkus Géza az 1. Városi bérház vagyis a Cifrapalota befejezésén dolgozott Kecskeméten és így kaphatta ezt a tervezési feladatot. A korszak építései mind terveztek sírboltokat. Lechner Ödön és Lajta Béla Schmiédli-sírboltja Budapesten, Lechner mozgói sírköpolnája, Lajta számos síremléke, Árkay Aladár tervei, hogy a legjelentősebbeket említsük. Ebbe a sorba illeszkedik Márkus kecskeméti sírboltja. Feltétlenül figyelmeztet érdemel a temető 1989-ben kezdődő rendezése előtt is.

Bár ilyen rövid közleményt nem szokás köszönettel terhelni, de segítségük nélkül az azonosítás nem jött volna létre, ezért köszönet Nagyné Bársony Magdolnának és Boros Pálnak.

Simon Magdolna

Márkus Géza: Sírboltterv 1903. BKML tulajdona.

Parasztház az udvaron

Évszázadokig befelé élt Kecskemét népe.

A magas kerítésekkel, kapukkal elzárt udvarokat példás rendben találta a ritka vendég.

Az utca frontjára merőleges, befelé húzódó épületek minden élet- és gazdasági funkció ellátására alkalmasak voltak. (Csak az ólakat építették elkülönítve.)

A szép udvarok városának is nevezhették volna a híros városrost.

Arról nem is szólván, hogy a városrendezések fél utcásorokat kényszerítettek udvari létre.

Még gyorsabban pusztultak utcai társaiknál.

Ezért öröndetes két Tizedes utcai építető elhatározása.

Igazán pompás, nagy házat terveztek az utcai frontra az eltüntetett, értéktelen házak helyére.

Figyeltem, mi lesz a sorsa az udvari, jó arányú, faragott oromzatú parasztháznak.

Még új házuknál is büszkébbek erre tulajdonosaik.

Eredeti állapotában felújítjuk, közzétesszük.

Találtak alkalmasabb helyet a garáznak, tudták, a tegnap és a ma szép szövetségét példázza okos elhatározásuk.

**Ki látta?
Ki tudja?
Ki hallotta?**

Legyen páratlan a páros!

Napról napra szépül a Batthyány utca városközponti szakaszának páros oldala.

Jól haladnak az új szálloda építésével, a Három Gúnár, meg a vámos és pénzügyőrség székháza szinte vonzza magára a tekintetet.

Másfél évtized múltán ismét érdemes lesz sétálgatni az egyik ősi főutcában, legalábbis a déli „városkapuig”, a kiskörútig.

Akkor volna teljes az örömmünk, ha a páros oldalon is észlelhetnénk a szépítő buzgalom jeleit. Elhanyagoltak az épületek, falusiasak, csu-

nyák — ha így haladunk, idősebbé válnak ez a jelző — a Jalta harány főiratai, hívogatói, eléggé gondozatlan a Vítal kasszavetkezet külleme.

Nincs két évtizede, hogy Ranódi László itt akarta forgatni, „ebben az ápolat, polgári jólét és jó ízlet sugalló házcsoportban” az Aranysárkány külső felvételeit.

A város közvéleményének kívánságát tolmácsoljuk: szépüljön mielőbb a páros oldal a páratlanhoz, legyen az is páratlanul gondozott, szemet gyönyörködtető.

Többek kívánságára felújítjuk rejtveny pályázatunkat.

Kérdéseink:

1. Melyik épületről készült ez a felvétel?

2. Kedvelhette-e Katona József Kecskeméten a paradicsomos ételeket?

3. Lesz-e a megyeszékhelyen állandó kertészeti kiállítás?

A megfejtéseket 1987. november 15-ig kérjük beküldeni a városszépítő egyesület címére (Kecskemét, Széchenyi tér 22.)

A legjobb megfejtők között könyveket sorsozunk ki, a díjazottak nevét a Kecskeméti Szemle idei utolsó számában közzéljük.

KATONA-ÉVFORDULÓ Mit tervezzünk?

A Kecskeméti Városszépítő Egyesület is szeretne hozzájárulni Katona József kétszázadik születésnapjához évfordulójának méltó megünnepléséhez.

Négy évünk van a jeles napig. Sok is, kevés is, ennyi idő.

Kérjük, várjuk a javaslatokat.

A világért se szeretnénk befolyásolni polgártársainkat, de azt véljük, hogy elsősorban szülőháza környekének rendezésé-

ben, „fölemelésében” vállalnánk méltó feladatot.

Elképzelhető, hogy más egyesületekkel szövetkezve társadalmi munkában vállalnánk a szülőház mellett — a kiskörösi Petőfi-émlékmúzeumhoz hasonlóan — egy irodalmi, színművészeti gyűjteményes ház megépítését.

Várjuk az észrevételeket, javaslatokat.

**Összeállította:
Heltai Nándor**

SZÜLETTEK: Major Andrea (Zöldi Mária), Kovács Krisztina (Fazekas Mária Ildikó), Nyerges András (Pálkink Anikó), Kovács János (Farkas Erzsébet), Baranyi Edit (Fűrj Edit Mária), Baranyi Zsófia (Fűrj Edit Mária), Jancsó Viktor (Fejér Erzsébet), Gaál Zsombor József (Fábián Márta), Tóth Ágnes (Varga Mária), Kiss Ákos Bence (Kovács Beáta), Szágos Ildikó Katalin (Viszskó Margit), Kaszab Márta Melinda (Timári Márta Zsuzsanna), Molnár Attila (Habra Annamária), Farkas Bálint (Polgár Katalin), Bába Zsolt (Rózsa Mária Terézia), Gyuris Bettina (Papp Ilona), Rác Erika (Kerekgyártó Erika), Tóth Márton (Szelei Mária Éva), Bekő Ádám (Mihály Ildikó), Székely Tímea (Gondor Ágnes), Acsádi Gyula József (Görög Emese Rózsa), Pomozi Ernő (Szabó Erika), Bódogné Máté (Fábián Klára), Timári Antal Krisztián (Vörös Sára Terézia), Szilvási András (Búzás Judit), Bertalanits Edit (Kerekes Ágnes), Kőrös Sándor (Bali Irén), Keskeny József (Kállai Anna), Pulai Nikolett (Dudás Piroska), Kullai Lilla (Ivó Magdolna), Balázs Leila (Pintér Erzsébet), Karcusó Kitti (Klein Rózsa), Sárközy Péter (Kovács Erika), Szentendrei Kira (Machács Ágnes), Tóth-Kása Boglárka (Ráckövi Sarolta), Oláh Bettina (Szabó Zsuzsanna), Bene Zoltán (Kocsó Ildikó), Leitner Szilárd (Zimay Judit), Mészáros Timea (Pandúr Katalin), Apostagi Norbert (Vigh Mária), Szel Attila Gergely (Juhász Margit), Nyúl Ferenc (Ádám Mária), Dékány Dorina (Csósz Judit), Ancsa Balázs (Holló Erika), Gábor Livia (Tóth Marianna), Kovács Veronika (Csernák Zsuzsanna), Kovács Szilvia (Máté Ildikó), Hartyáni Ádám (Bakos Ildikó), Kalán Sándor (Börönte Éva), Lakatos Balázs Sándor (Budai Alice), Szabó Dávid (Sándor Ilona), Tóth Péter (Dömök Márta), Sáfrán Tibor (Kovács Mária), Bari Kornélia (Borsodi Kornélia), Kovács Mária Terézia (Börönte Mária), Béres Lilla (Szabó Ildikó Éva), Versey János (Bakó Anikó Andrea), Tok Roland József (Gyuris Erika), Steiner Eszter (Mészáros Viktória), Kovács Krisztina Mária (Csiszton Mária Katalin), Kalán Melinda (Sovics Gizella Éva), Nyúl Gábor (Járdi Márta Mária), Komjáti István (Gál Zsuzsanna), Kovács Marianna (Szomjú Mária), Szabó Elza (Skandik Mária), Szeverényi Ádám (Schmidt Éva Andrea), Rozsnyói Szabolcs Béla (Gönczöl Ilona), Tóth Gabriella Ve-

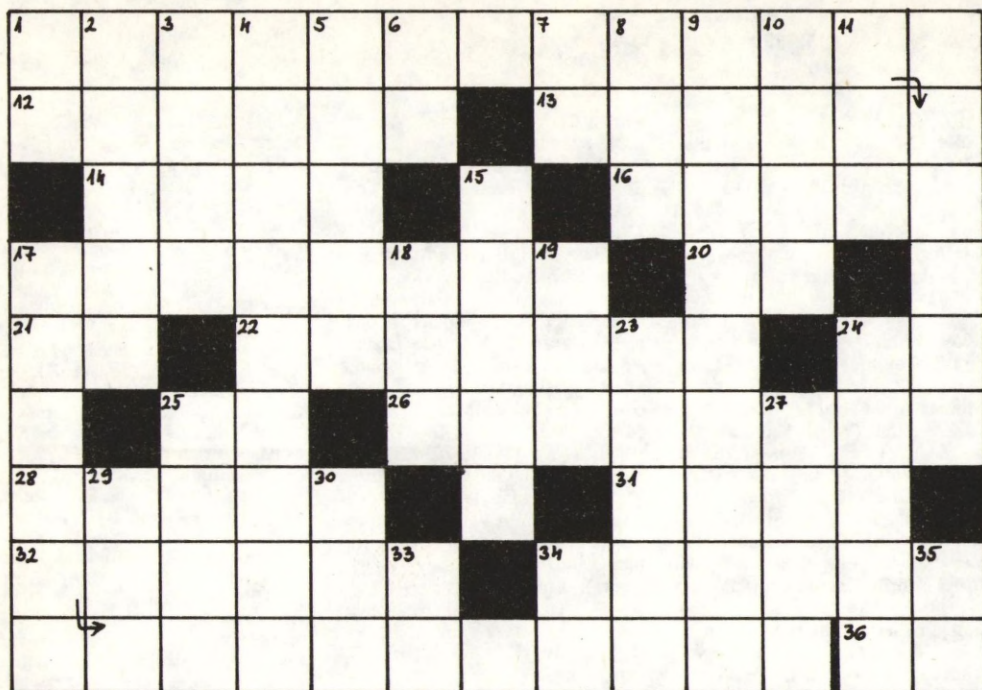
ronika (Csorba Gabriella), Katzenbach Klaudia (Barta Andrea), Timár Krisztina (Sutus Mária Márta), Soós Diána (Dormán Ildikó), Koncsik Rita (Turi Edit Györgyike), Dragos Diána (Tóth Erzsébet), Csik Renáta (Cseri Ildikó), Antal Szabolcs (Huri Andrea), Somogyi Melinda (Duani Ilona), Szabó Szilvia (Mészáros Erika), Földházi Nikolett (Krasnyánszki Veronika Eszter), Tóth János (Szabó Klára), Sánta György Szabolcs (Jakucs Judit), Riedl Zoltán (Földesi Margit), Szórád Miklós Péter (Soltész Éva Mária), Rábai Nóra (Nemes Zsuzsanna), Körmöczy Botond Béla (Katona Margit), Tóth László (Mányi Katalin), Szabó Andrea (Hubert Andrea Gizella), Szabó András (Barna Katalin Terézia), Kapás László (Virág Ágota), Mártfai Emese (Horváth Anikó), Szántó Csilla (Jéga-Szabó Irén Erzsébet), Varga Norbert (Klenka Éva Katalin), Valkai Tamás (Piller Katalin).

HÁZASSÁGOT KÖTÖTTEK:

Karádi Zoltán Gergely és Német Erzsébet, Kolozsvári János és Gyimesi Klára Katalin, Jónás Gábor László és Tóth Anikó, Miklós Zoltán László és Vörös Erzsébet Mária, Molnár János és Földes Ágnes Emília, Pollyás Imre Gyula és Prónai Tünde, Virág Menyhért István és Szekeres Edit Erzsébet, Vég Attila és Szabó Olga, Fekete László és Simon Ilona Margit, Dragos Ferenc és Karaszia Julianna, Balányi Zoltán és Erdei Judit, Szabó Balázs és Piszman Hedvig, Molnár Tibor Lajos és Szigeti Andrea, Kazinczi Gábor és Sutus-Juhász Andrea Katalin, Csikós Jenő és Török Mária, Mészáros Tibor és Gonda Judit, Krahling Imre és Szegedi Csilla, Szvorényi László és Gressai Mária, Ország Béla és Lip-ták Anna, Nagy László és Mikus Julianna, Kapócs Ferenc és Dékány Erika, Almási Zolt és Garai Erika, Farkas Sándor és Hegedűs Mária, Lerner József és Kovács Rita, Lovas László és Beregszászi Ildikó, dr. Sománcsi János és Kurucsa Margit, Tóth Zoltán és Király Ilona, Kis Tibor és Kalló Etelka, Andrásy Jenő és Baranyi-Tóth Anikó, Zavacki Zsolt és Tiszoczi Csilla, Radics Tibor és Fejes Ilona, Kocsis Tamás Béla és Demus Rita Márta, Kálmár Viktor és Tóth Marianna Csilla, Nagy Sándor és Rác Terézia Mária, Biczó Lajos és Hefkő Ildikó, Kovács György és Végh Terézia, Németh István és Garzó Julianna, Farkas Alajos Flórián és Szurok Edit, Kis Tibor és Homoki-Szabó Ildikó,

Molnár Zoltán és Szőke Andrea Márta, Szalai József Sándor és Kákulya Franciska Ilona, Győri Ferenc és Dékány Erzsébet, Varga Sándor és Felföldi Márta, Lajos József és Nagy Mária Erzsébet, Koi Béla és Pintér Erika Magdolna, Bertalan Sándor és Gilbert Andrea, van Lunteren Allard és Soós Anja, Lukács Imre Mihály és Batu Julianna, Dakó Lajos László és Szabó Edit, Gyurász Zoltán és Vata Katalin, Kovács Ferenc és Fazekas Mária, Sándor György és Kun Erika, Gracza István Zoltán és Tóth Klára, Szili Tamás és Kis Valéria Etelka, Mészáros Attila és Barna Erika, Navratyl Sándor és Nemes Katalin, dr. Kazacsay László Károly és Reiner Zsuzsanna, Szőrfi István Zoltán és Tóth Ágnes Csilla.

MEGHALTAK: Kiri Mihály, Banó István, Szabó István, Sebők Imre, Újhegyi Mihály, Kovács Ilona Irén, Pap István, Simodi Józsefné Kara Sára, dr. Losoncz Mihályné Tengerdi Angyalka, Bobor Lajos, Járdi Józsefné Takács Erzsébet, Kristó István, Lucza János, Tarnai Jánosné Varga Julianna, Danka Lajosné Pomozi Terézia, Hegedűs Lászlóné Berdó Ilona, Tóth János, Gábor Atalné Farkas Eszter Erzsébet, Marozsi Sándor, Szabó Józsefné Glauber Rózsa, Kovács József, Rozek Magdolna, Kis Balászné Oláh Mária, Kállai Sándor, Czappán Józsefné Szakács Katalin, Beke Jánosné Losonczy Ilona, Csekő Ferencné Mőcza Irén, Hegedűs László, Buzsik Józsefné Adácsi Mária, Bera Gyula, Damásdi Ambrusné Fejleszt Terézia, Fodor Lászlóné Riga Sára, Léhai Jánosné Bárdos Anna, Patik István, dr. Seöbő Tibor, Borbély Imre, Sánta Sándorné Horváth Erzsébet, Nagy Atalné Szabó Ilona, Bánffai Sándorné Hainál-Hamar Mária, Mikó János, Tar Kálmánné Gulyás Erzsébet, Seremet Vaszilij, Horváth Mihály, Paré László, Tálas Antal, Kovács József, Balázs-Kovács Pál Sándor, Berente József, Lehoczki Imre, Vásár Lajos Gézáné Adamkó Julianna, Kovács Benjáminné Gálósi Katalin, Bencsik László, Václach Istvánné Villám Sára, Pataricza Ferencné Bogár Ilona, Polló Mihály, Tarkovics István, Skultéti Józsefné Tengölics Etelka, dr. Muraközy Istvánné Illés Julianna, Takács István, dr. Bodóczy Lászlóné Olek Klára, Gonda Károly, Blum Edit, Falusi Béláné Kovács Erzsébet, Mohácsi András, Éliás László, Berta Sándor, Mészáros Jenőné Mar-nec Margit, Kovács Sándorné Trubacs Rozália, Kasza Istvánné Molnár Veronika, Hegedűs Lajos, Borbély Jánosné Fekete Julianna, Kemény János, Horváth Sándor, Nyíri László, Varga Zoltán.

Pöre volt a járásbírószágon egy kecskeméti írástudó magyarnak. Régen beadta a panaszt, de idézés csak nem jött. Bemegy hát megsürgeti a dolgot.

- Hogy hívják? — kérdik tőle.
- Fehér Mihály vagyok.
- Ki ellen van pöre?
- Szabó Ferenc ellen.

Keresik az aktákat, de nem találják sem az F, sem pedig az Sz betűnél. Nézi a magyar a hivatalnokok keresgélő munkáját, aztán ki akarja vágni a rezet, mivel hogy érti ám ő is az írást:

- A kö betűnél tessék megnézni, instálom, ... (folytatás a rejtvényben).

VÍZSZINTES: 1. A folytatás első része (z. b.: G, L, K). 12. A Hideg napok írója (Tibor). 13. Brazíliai tagállam és nagy folyam. 14. A Duna mellékfolyója Romániában. 16. Folyó Nyugat-Szibériában. 17. Csekély áru-mennyiség (két szó). 20. Országos Tervhivatal, rövid. 21. Az egyik ős. 22. Az asszony ... — a mantuai herceg éneklő. 24. Fokozni kezd! 25. Aktínium. 26. Rajzfilmkészítő. 28. Szín-padi mű. 31. Forma. 32. Város Írország nyugati részén (TRALEE). 34. Ókori görög városállam. 36. Az ... — Szabó Magda 1959-ben megjelent regénye.

FÜGGŐLEGES: 1. Római 1100. 2. Táplálkozik. 3. Ropogós, német eredetű kifejezés. 4. Búza-rozs hibrid, nemesítésében Kecskemét is jelentős szerepet játszott. 5. Az Ilona

egyik anyakönyvezhető változata. 6. Csont, latinul. 7. Hypóban van! 8. Rakpart Bécsben. 9. Illetéktelenül való követelés. 10. Remi. 11. Pánikban van! 15. Blue ... — farmer. 17. A folytatás második, befejező része (z. b.: L, E, Í). 18. Tag betűi keverve. 19. A Baltikum része! 23. Egy másik brazíliai tagállam. 24. Község Kalocsa mellett. 25. Sémi nyelvet beszélő nép. 27. Kézben fog. 29. Összevissza mar! 30. Női becenév. 33. Mutatószó. 34. Stroncium. 35. Névelő.

Bátori Géza

Beküldendő: a vízszintes 1. és a függőleges 17. sz. sor, november 15-éig a Kecskeméti Szemle címére (6000 Kecskemét, Kossuth tér 1.). Aki minden hónapban helyes megfejtést küld be, az év végén színes televíziót nyerhet.

Megfejtés: vízsz. 1. Legyen otthon, függ. 12. finác urak mennek, függ. 18. dobány keresni. Nyertesek: Horváth Tímea (Kullai köz 62.), Szűcs Béla (Arany János utca 10. 1/8.), Gaál Lajosné (Nagykőrösi utca 18. 1/6.) — mind kecskemétek.